

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 19—Vol. L.

FRIDAY 16TH MAY, 1952.

Registered at the G.P.O. as a Newspaper
Price SIX PENCE

THE COMING BROTHERHOOD

There shall come from out this noise of strife and
groaning

A broader and juster brotherhood;

A deep equality of aim, postponing

All selfish seeking to the general good.

There shall come a time when each shall to another

Be as Christ would have him, brother unto brother

There shall come a time when brotherhood grows
stronger

Than the narrow bounds which now distract the world;

When the cannon roar and trumpets blare no longer,

And the ironclads rust and the battle-flags are furled;

When the bars of creed and speech and race, which
sever,

Shall be fused in one humanity for ever.

—Sir Lewis Morris.

LATEST MATERIALS!

DOUBLE BORDER PAISLEY
CREPE-DE-CHINE 45" 5/6 yd.

EMBOSS GEORGETTES
all shades 45" 10/6 yd.

OPAL GEORGETTES
45" all shades 12/6 yd.

VELVET CHENILE
GEORGETTES 45" 15/6 yd.

44" PRINTED GEORGETTE
Spot & Floral Designs 45" 4/11 yd.

44" COLOURED GEORGETTES
4/11 yd.

CHAMPALS!

Ladies Latest Plastic Champals
all shades sizes 3 to 7 16/6 pair.
Colours: Green, White, Red,
Brown, Blue and Wine.

SAREES!

EMBROIDERED GEORGETTE
SAREES.
all shades £3/15/0 each.

WHITE COTTON SAREES
22/6 each.

GEORGETTE JARI WORK
SAREES £5-10-0.

EMBROIDERED SUEDE SILK
SAREES with borders 63 - each.

LADIES UNDIES
Huge range of SLIPS, NIGHTIES,
PANTIES, BLOOMERS etc.
Now unpacked.

Saree Borders, Jari Trimmings
Always In Stock.

CHAMPALS

Ladies Leather Champals
Size 3 to 7 11/9 pair.

BABY WEAR!

INFANTS KNITTED WOOL
SHAWLS 17/6 to 30/- each.

INFANTS COT BLANKETS
Pink & Blue 6/3 & 12/6 each.

INFANTS GEORGETTE
DRESSES SMOCKED
18/11 each.

INFANTS BOOTIES, BONNETS,
BIBS, PILCHERS,
all one price 2/11 each.

HOUSE - HOLD

Bedsheets 15/6 to 25/- each.

Pillow Cases plain 3/6 each.

Pillow Cases Embroidered
4/11 each.

Towels from 2/11 to 15/6 each.

Table cloths & Satin Bedspreads
at Reduced Prices.

MENS & BOYS

SHIRTS, PYJAMAS, SOCKS,
TIES, HANDKERCHIEFS Etc.
Specially reduced.

JAYBEE SILK HOUSE

39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

P. O. Box 5169.

Phone 33-6229.

જોઈએ છે
હાલકા

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડિંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

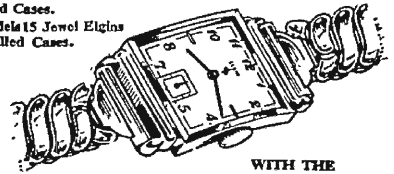
પાલી બેગે રેલ ધારાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું

વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin & 17 Jewel
Elgin De Luxe in Solid Gold and
Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins
in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING
ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.

Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary
and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex-Headon Police College and Criminal
Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out
in Strictest Confidence.

11/12 Pastena Chambers, Jeppe Street, P.O. Box 5199 Johannesburg
Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had
at this office at 1s. 3d. including postage.

Indian Opinion
Phoenix, Natal.

The
New India Assurance
 Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
 1919-1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.			Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	: : : : : : : : : : :	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844		exceeds	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968		Assets exceed	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302		Total claims paid over	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic

Address :

“RUSTOMJEE” or
 “NIASURANCE”

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors : Sorabjee Rustomjee
 Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos : 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED,
 RELIABLE
 AGENTS
 MAY APPLY

“NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION”

Telephone 2335.   Telegrams ‘BRADFORD’

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**Bradford Clothing
 Factory**

Direct Importers and
 Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor R. D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
 Enamelware, Stationery, Drapery,
 Crockery, & Wool.

Telegrams
 “META” Brokenhill.

Phone 298.
 P.O. Box 65.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants
 and
 Clothing Manufacturers

We specialise in
 Manufacturing
**OVERALL
 AND
 BOILER SUITS**

Supplied To Trades Only

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving May 29. Sailing June 2 for Bombay

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-15-0
Second "	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)	without food		21-3-0
Muslim Special Food	£11-10-0	Ordinary Food	£5-0-0
Hindu Special Food	£10-3-0	Ordinary Food	£4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—
SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

YOUR GARDEN'S SUCCESS—Begins with Good Seed

Our Long Experience is your Guarantee

Try our Famous

**IMPORTED & GOVT. CERTIFIED
VEGETABLE & FLOWER SEEDS**

Available in Bulk and Packets

A. B. NAIDOO & SONS

(Established 1917)

Stockists of:—

GRAIN, FERTILIZER, HOES, PLOUGH PARTS,
HARDWARE & GROCERIES at Competitive Prices.

Phone 21213.

Tel. Add.: "GREENFEAST."

145 Brook Street,

DURBAN.

WE SELL ONLY ONE GRADE OF SEEDS—ABSOLUTELY THE BEST.

DHIRUBHAI P. NAIK

Insurance & General Agent

For Life, Fire, Burglary, Riot, Accident, Plate Glass, etc.

Representative: National Mutual Life Asso Of Australasia,
Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Consult Us For Your Income Tax, Personal
Tax, Revenue Clearance Certificate And
Immigration Matters.

Telephone: 33-9033. 29e Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

EVERY

**FRIDAY from
NAIROBI—**

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

**INDIA and
PAKISTAN**

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India

Members of I.A.T.A.

**AIR-INDIA
International LTD.**

P.O. Box 3006, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

RUBBER STAMPS

(8 HOURS SERVICE)

PRINTING

(DONE AT SHORTEST NOTICE)

Standard Printing Press

GENERAL PRINTERS and RUBBER STAMP MAKERS.

73 BEATRICE STREET,

DURBAN

ESTABLISHED 1927.

PHONE 61006.

TELEGRAPHIC ADDRESS:

P.O. BOX 2782.

"QUICKPRINT"

The World's Best

OLIVETTI

Typewriters (Portable & Standard)
Adding Machines (Hand Operated & Electric) Calculators
Portable with Hindi Keyboard from £29.

The OLIVETTI Factory is now established in South Africa, therefore Stocks and Parts always available.

Contact Sole Distributors—

PINCHEN & YOUNG (PTY) LIMITED

(Olivetti Division)

212/220, Mercury Lane Buildings, DURBAN.

Phones:

20292, 23280, 28464.

Telegrams:

PINYON.

For ALL your Stationery Requirements contact
Our Wholesale & Retail Stationery Dept.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 19—VOL.—L.

FRIDAY, 16TH MAY, 1952

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.
Price: SIX PENCE

Indian Opinion

FRIDAY, 16TH MAY, 1952

Failure Of Group Areas Act

THE Lydenburg Municipality which tried to implement the Group Areas Act and has failed, according to a report appearing elsewhere in this issue, has shown in a miniature form what is to happen in other parts of the country. The Durban Municipality is still trying and has not made much progress. If the Act is to be applied with justice and equity it must fail as the 'Rand Daily Mail' has very correctly stated: "How is it going to be possible ever to administer justly so unjust a law."

The conditions that have been disclosed in Lydenburg location exist in almost all the locations. The location in Bloemfontein, which is said to be the best, there too the residents have no lights or water supplied to them in their homes. If the authorities were really in earnest why do they not take steps to improve the conditions in the existing non-European townships and locations instead of promising rosy conditions in the proposed new ones. Why not provide them with half the facilities enjoyed by the Europeans. But then the excuse is that money is not available; and yet it is spent like water on unessential luxuries for the Europeans. How long are the non-Europeans to be expected to quietly watch this going on without feel-

ing hurt in their hearts? The Group Areas Act is not a blessing but a curse to this country. It is based on race and colour hatred, no matter what may be said to the contrary by the supporters of the Government. It is based on the principle of "Master race" with Europeans being for ever as masters and non-Europeans as servants. This cannot go on till eternity. The down-trodden are no longer asleep. Their a growing awakening among them and they are becoming more and more assertive of their just rights as self-respecting human beings. If they are not conceded willingly and voluntarily they will take them by force. That force may be physical or moral and spiritual. For the good of humanity and world peace we wish and hope it will be the latter, and in that they will have the fullest sympathy and support of the enlightened world.

Our present Government, which is riding a high horse will be well advised to take account of the trend of the civilised world and adjust itself accordingly if this country is to be saved from disaster which seems to be fast overtaking it. Thanks to the present Government, this country is fast losing its prestige in the outside world and will one day find itself completely isolated. It will become the victim of Apartheid which it has designed for the non-Europeans. Let it take heed before it is too late.

NOTES

Africans Want S.A. Act To Be Declared Invalid

THE African General Workers' Union has asked the United Nations to call on the Union Government to show cause why its constitution, known as the South Africa Act, or Act of Union, should not be declared invalid, of no legal force and of standing.

The secretary of the union, Mr. N. H. Nyadio-Mokgate, told Sapa that the United Nations secretariat has acknowledged receiving the union's petition. Copies have been sent to Dr. Malan, Mr. Strauss, Mr. Christie and Mr. Kahn.

In its petition, the union, which claims to speak for more than 10,000,000 non-Europeans in South Africa, suggests as grounds for such a declaration;

That the delegation which consisted of the White minorities of the Cape of Good Hope, Natal, the Orange Free State and the Transvaal and which met at Vereeniging in 1910 were never "consented to or approved by the majority—the non-Europeans."

That the non-Europeans were not represented and never agreed to or approved the formation of the Union of South Africa; nor did they approve the draft constitution of the Union of South Africa, which was not shown to them:

"That this illegally drawn constitution by the Whites alone the right to establish a Parliament, to frame laws against the wishes of the majority and in the absence of the majority, the non-Europeans."

The petition says the White minority has no right to speak in the name of South Africa at United Nations meetings or at international conferences, and that the laws of democracy are that the majority must rule the minority in any society.

The petition asks the United Nations, when declaring the South African Constitution to be null and void, to order the "Government of South Africa" to call a national convention of the people of South Africa, irrespective of race, colour, or creed, before June 30, 1953, to draft a new constitution and conduct new elec-

tions for a "people's government." The United Nations' Organization is asked to send this important matter to the International Court of Justice for an indictment against the "Government of the Union of South Africa."

A Negro Priest

Criticises Malan

South African Christians were finding themselves in direct opposition to the State and the time had come when their fellow Christian abroad must give them full support in resistance to tyranny and despotism, said the Rev. Dr. Marcus James, a Jamaican, in a sermon in St. Paul's Cathedral, London, last Sunday night. He is believed to be the first Negro ever to preach in St. Paul's. He said:—"It is not insignificant that the man, who by his words and deeds has proved himself in the eyes of man to be Adolf Hitler's successor as the world's high priest of racial hate, intolerance and oppression, by some form of logic considers himself a minister of the Christian gospel of love." Dr. James, who did not name the person to whom he was referring, said "this sinister man" was propagating "his vile and unscientific doctrine of the 'master race,' one of the very things in opposition to which so many laid down their lives in the second world war. "It is sheer hypocrisy on the one hand to be intervening in Korea with tanks, aeroplanes and men—and napalm bombs—while on the other hand closing our eyes to events in South Africa where the very principles for which the United Nations are avowedly fighting in Korea are being trampled upon with increasing ruthlessness day by day. "Too many Christian voices which have been loudest in their denunciation of Communism have been strangely silent on this monstrous evil of racial idolatry which threatens to plunge an entire continent into bloodshed with untold world-wide repercussions," he said. Dr. James said people should not be deceived by the contention that they ought not to intervene in South Africa's internal affairs. "We are indeed our brother's keeper," he said. The significance and scope of the racial problem could not be overestimated. There was no problem facing the world that was more urgent.—(S.A.P.A.)

Press Comment On

Lydenburg's Test Case

Commenting on the Lydenburg municipality's scheme for race zoning under the Group Areas Act 'The Star' (Johannesburg) writes: "The essence of the matter is not whether the Act must at all cost be applied (The chairman of the Land Tenure Advisory Board had called upon all concerned, the municipality as well non Europeans, to try to work out some alternative place for sooner or later, he remarked, the Act would have to be applied) sooner or later but whether, in seeking to fulfil the policy of reshaping the racial pattern of South Africa's economic and social life, it can in practice be made to operate justly and without inflicting an untold measure of human suffering. That is the wider significance of the Lydenburg affair, and it does not suggest that the answer can be an easy one. In a city like Durban, where the tangled problem of residential and trade areas for Indians and other races has assumed formidable proportions, it does not take long to discover that an attempt to apply the Act would entail most painful sacrifices for European and non-Europeans alike. Lydenburg, in a small way, has illustrated the same point. Nearly two years after the Act was promulgated, it has become obvious that the realities of the South African situation are more obstinate than the theorists of apartheid believe.

The Rand 'Daily Mail' writes: "Lydenburg thoroughly deserved to fail in its application under the Group Areas Act for the demarcation of the town into separate areas for Europeans, Natives, Indians and Coloureds, and in particular for the removal of the Indian traders from its main street. The municipality contemplated moving these traders to a site on a hill more than two miles from the town, next to a sewerage farm and with no road—surely a cynical proposition if ever there was one. But they apparently expected the Land Tenure Advisory Board to agree that the out-of-town site was easily accessible to any customers who wanted to go there, and that it was as good for business as the centre of the town. Apart from everything else the suggestion seems rather hard on Lydenburg. Mr. Maisels, appearing for the Indian community, quoted Dr. Donges the Minister of the Interior, as saying in the House that the application of the Group Areas Act would be based on justice, and he

argued that the municipality's scheme was dishonest and unfair. Presumably the Board agreed with him. The chairman in announcing the postponement of the proceedings *Sine die* stressed that it was the Board's policy to administer the Act "fairly and justly." That was very good. But it raises another question: How is it going to be possible ever to administer justly so unjust a law?

N.I.C. Protest Against Durban Race Zoning Plan

The zoning plan for Durban under the Group Areas Act accepted by the City Council on May 6th, 1952, has been condemned by the Natal Indian Congress as "a sinister plan to uproot thousands of non-European people from areas occupied by them for generations." "Recently," says a statement issued by the Natal Indian Congress; "Parliament was told by Senator C. F. Clarkson that Europeans had driven many Indians from land they had previously occupied. The Indian people know through bitter experience how true this statement is. "The Durban City Council, in particular, has for many years now been pursuing a policy of driving away the Indian people from their lands in the guise of expropriation for various purposes. That policy of the City Council has reached its high water mark in the race zoning plans that have been adopted for they aim at the mass expulsion of 62,900 Indians from Durban and the expropriation of Indian-owned land conservatively estimated to cost £8,750,000. "The plans also effect 82,500 Africans of Durban. "The non-European people of Durban have categorically rejected the move of the Durban City Council to implement the Nationalist Apartheid Policy embodied in the Group Areas Act and unitedly every move of the authorities to impose the Act will be resisted by them.

Dr. Moroka Calls For Ten Thousand Volunteers

Dr. James Moroka, president-general of the African National Congress, called for 10,000 volunteers to carry out the campaign against "unjust racial discrimination law." This was decided on at an all-day meeting at Bloemfontein recently. The Congress called for an intensification of its 1,000,000-shillings fighting fund and agreed that its executive should meet the executive of the S.A. Indian Congress in Johannesburg towards the end of the month.

T.I.C. Holds Special Conference

The Transvaal Indian Congress held a special conference on Sunday, May 11, to deliberate upon important matters affecting the Indian community including the Group Areas Act, The Plan of Action, and the Housing question. Conference unanimously adopted a resolution adopting the Joint Plan of Action for the defiance of unjust laws and decided upon practical steps for the enrolment of volunteers and the campaign for the 'million shilling Freedom Fund.'

The conference passed the following further resolutions:

"This conference whilst appreciating the initial failure of the Lydenburg Municipality in its application to the Land Tenure Board for the removal of the non-European people from the town, regards the postponement of the sitting of the board as an astute move on the part of the board to ensnare the people affected into accepting alternative schemes in order to make the Group Areas Act work.

"This conference strongly warns the Indian people to beware of this trap since the Group Areas Act by the very nature of its aims and implications can in no circumstances whatever be applied justly and equitably. In this connection this conference deplores the moves of persons who at Lydenburg assured the board of its co-operation in considering alternative Group Area schemes. It declares most emphatically that no scheme designed to create Group Areas in terms of the Group Areas Act can possibly protect existing vested rights and means of livelihood of the non-European people and therefore, condemns the moves of those persons as a deadly blow to the

vital interests of the Indian and all non-European people.

"This Conference therefore states that the consideration of alternative schemes shall be tantamount to an acceptance of the Group Areas Act and will unmistakably prejudice the case of the Government of India lodged with the United Nations against the treatment of the South African Indians by the Union Government in terms of the resolutions of the U.N. Assembly at its last two sessions.

"At this critical juncture in the history of our country, South Africa, calls upon the Indian people not to heed the voice of defeatism and dissension but to stand solidly behind the Congress policy.

Mr. Michael Scott's New Organization

The Africa Bureau, a new organization "which will take a non-racial attitude towards African problems" has been formed in London by the Rev. Michael Scott, who spoke for the Herero tribes before the United Nations Assembly. Mr. Scott will be honorary director of the bureau. The first chairman will be Lady Pakenham, wife of Lord Pakenham, former Labour Minister.

Dr. Visser 't' Hooft, Secretary-General of the world Council of Churches who is touring the Union, visited Durban last weekend. He spoke at the International Club on Sunday and visited the Phoenix Settlement on Monday. He was accompanied by the Rev. A. W. Blaxell and chief Luthuli, President of the African National Congress (Natal).

P.O. Box 96,

Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically
See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

107 Prince Edward Street, DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSEHOLD EFFECTS. RADIOS & RADIOGRAMS, MUSICAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and Vegetables. We specialize in green ginger and Indian Vegetables. Wholesale only. Write for particulars. Box 96, Durban.

LET US STOP TO THINK.

WE reproduce the following very interesting and thought-provoking article from 'Harijan' dated April 26, by Mira (Miss) Slade who dedicated her life to Mahatma Gandhi in the service of mankind. Like Vinoba Bhave Mira Ben is today carrying the message of Mahatma Gandhi by action. She was strongly requested to stand for election in the Indian Parliament but she refused. Her work she said was outside Parliament not in Parliament. She writes from her own Ashram known as Gopal Ashram, P.O. Pilkhi, Dist. Tehri-Garhwal, U.P., India.)

In my article "Straight From The Heart" I have suggested the discontinuance of Air Services as one of the desirable steps towards a free, happy and self-sufficient India. Most people will probably be astonished at such an idea, and even laugh it to scorn. That is simply because they do not stop to think. If they did reflect for a moment, they would see that it is by no means a laughable matter, and deserves fullest consideration. I invite them to give me a few minutes' attention, by reading the following lines.

It should be clearly understood from the beginning that we are aiming at a truly democratic state of society which will give full advantage to the people who produce the fundamental needs of life.

In the first place let us consider who make use of the Air Services. It is the rich, the Government representatives and the military. Are these services of any use to the peasantry and labourers? None at all. On the contrary the poor are the losers, in that the wealthy and the Government are tempted to waste more and more money; all of which originally comes from the sweat of the poor man's brow,—I say "waste money," because there is no actual benefit.

Take the civil population. One man flies because the other man flies. Very likely both feel in

their heart of hearts they would rather not. But they would be ashamed to say so, and they also must not get left behind in business, in politics and even in fashion. So the mad race goes on. But supposing they all stopped flying? Then no one need feel ashamed, and no one would get left behind. There would come a sense of relief.

Then there is another vital point. Man's psychic and physical make-up is not suited to flying. However strong or brilliant a man may be, he is not at his best after reaching a place by air. When a Minister rushes to England in a few hours for conferences he is not in anything like so fit a condition to deal with the weighty problems in hand as he would be if he had gone by sea, and had a fortnight's respite to reflect on the world situation, on what he is doing, and where he is going, and time physically to relax and enjoy the fine sea air. By flying, man, as it were, outruns his own mental equilibrium, and physically also his body cannot adjust itself properly to such violent changes of climate, diet and material surroundings, which, in its turn, have a detrimental effect on the mind. So what is the advantage? Some people will argue that flying is bringing the nations of the world nearer together. I would say, only in the matter of time, which in itself is a man-made illusion. In all other respects flying is taking the nations of the world further apart. People nowadays see nothing of the countries they pass over, and remarkably little even of the countries they visit, beyond the airports and modernized cities. It is all unnatural and unhealthy. Flying has also led to the increase of interference, and poking of the nose, by powerful nations into the affairs of weaker ones, poisoning the international at-

mosphere. If people would rush about a little less and attend to their own affairs at home it would be much better. In the same way it would be much better for international affairs if people kept quieter. India would certainly be better governed if Ministers kept their feet on the ground, and made less speeches!

Now let us consider the military aspect. In "Straight From The Heart," I have put forward disbandment of the Army and Navy. This automatically puts an end to military flying. At the same time we should dismantle all air stations and landing grounds, and make the whole of India inhospitable to aircraft by planting trees, digging, trenching and so forth, in all strategic open spaces and tracts. This would have far-reaching protective advantages both military and civil.

From the international point of view, if only the world could make up its mind to abandon flying it would find itself freed of one of its worst worries—aircraft bombing. The atom bomb, gas bomb, and all other bomb terrors would subside, and man would feel as if he has awakened out of a frightful nightmare. It would also be a much easier and more practical thing to check up on banned air-craft than to check up on banned bombs.

If the advantages and disadvantages of flying are intelligently and honestly weighed, the scales go down heavily on the disadvantage side. The advantages indeed are all an illusion and therefore as light as air. I cannot think of any which are real and solid.

Yet man goes on inventing still faster and faster methods of getting about. Like all other material passions it is insatiable, and will, as sure as fate, lead man to his ruin, if not checked.

Unfortunately there is little

chance of modern man having the strength to throw off completely this evil habit of artificial speed (which is just like a drug), but at least he should be able to pull himself together sufficiently to give up flying. It is absurd and childish in the extreme, to accept every new invention as an advance! The invention of air-craft has been definitely harmful to man, and it should be recognised for what it is—a curse.

With this, as with disarmament, it is India's natural birth-right to lead the way to a saner and happier world.

India's Influence In Asia

Commenting on the letter addressed by the Government of India's permanent representative at the headquarters of the United Nations to the representatives of the member nations in the organisation regarding the Tunisian dispute London's "Daily Herald" of May 3 says: "Ever since India became a free self-governing nation she has played a notable part in international affairs. She speaks for a great number of people in Asia whose voice has rarely been heard before and it is wise for West to heed what she says. This week Indians have complained about the Security Council's refusal to place the Tunisian dispute on its agenda. They fear that the unwillingness to discuss the issue which may be inconve-

nient for one of the great powers may undermine the purpose and ideals of the United Nations. The complaint deserves to be considered seriously. "The United Nations is one of the meeting points between East and West, Heaven forbid that we should create a new iron curtain to divide one half of the world from the other!"

Save Money On FURNITURE

SPECIAL WHOLESALE DEPARTMENT TO CATER FOR STOREKEEPERS

Write for Price Lists and Illustrations of Factory-made Furniture:

Bedroom Suites, Diningroom Suites, Lounge Suites, Office Furniture, Kitchen Furniture and Occasional Furniture

You can also send Customers to our Showrooms to be served on your behalf, or sell to them from our Catalogue which we can supply on application.

SIMPLEX FURNITURE FACTORY

(PTY.) LTD.,

64 Alice Street,

DURBAN.

TEST CASE ON GROUP AREAS ACT

THE first application for the Group Areas Act to be applied to a municipality in the Transvaal was heard by the Land Tenure Advisory Board, under the chairmanship of Mr. G. F. de Vos Hugo in the Magistrate's Court, Lydenburg, on Monday May 5.

The municipality had applied to have the 18 Indian families in the town, who own seven trading licences, moved out of the town to a new township about two miles to the west and for new Coloured and Native townships in the same area. About 200 Coloured people are affected and 116 Native householders objected.

The board, after making a record of the appearances, inspected the proposed site.

The hearing was in the nature of a test case and had aroused considerable interest. Apart from those people directly involved, representatives of Indian bodies and Government departments were watching the proceedings.

Mr. W. A. Preller, town clerk of Lydenburg, said there were 2,252 Europeans, 2,041 Natives, 139 Indians and 102 Coloured people in Lydenburg, Indians held seven general dealer's licences.

At present water had to be carted to the existing Native location. The new location site would be nearer the railway station and water would be available. Electricity and water would be available in both the Coloured and Indian group areas.

M. V. Hiemstra (instructed by Messrs Roux and Kuit, of Lydenburg and Messrs Rooth and Wessels, of Pretoria) appeared for the municipality.

Mr. I. A. Maisels, Q.C. and Mr. Abraham Fischer, Q.C. (instructed by Messrs. Shenker, Shenker and Gross) appeared for the local Indian community.

Mr. J. Slovo (instructed by Mr. D. U. Mistry) appeared for the Coloured community; and Mr. J. W. C. van der Hoven of Lydenburg for the Native householders.

Mr. A. J. Shuttleworth, farmer, and Mr. V. S. Steyn, farmer, appeared on their own behalf; and Mr. C. T. Bourquin the Urban Areas Commissioner of the Department of Native Affairs, had a watching brief.

Mr. A. I. Minty, president of the Transvaal Indian Organization, and Mr. Y. A. Cachalia, vice-president of the Transvaal Indian Congress, made representations on behalf of those bodies.

During an argument between counsel for the municipality and counsel for the Indian objectors, Mr. I. A. Maisels, Q.C., described the attempt by the municipality

to implement its scheme as "thoroughly unfair and dishonest."

Mr. Maisels made this remark after Mr. V. G. Hiemstra (for the municipality) had objected to Mr. Maisels cross examination.

Mr. Hiemstra appealed to the chairman of the board, Mr. G. F. de Vos Hugo, to rule Mr. Maisels's questions to the Town Clerk, Mr. W. A. Preller, out of order.

"It is quite clear," said Mr. Hiemstra, "that the questions being asked are designed to show that the Indians in Lydenburg's main street need not be moved out of the town."

"The Government has already stated its attitude to the question of separating the races, and has passed its Group Areas Act."

"The Town Clerk is now being questioned about Government policy and I must accordingly object."

Mr. Maisels said that he understood the Act to state that its provisions should be applied fairly and justly.

"The function of the board, as I see it, is to determine whether the proposed allocation of group areas in any particular area is a just and equitable one."

"I am going to submit that in this case the proposed application of group areas by the municipality is a thoroughly dishonest and unfair scheme."

The chairman ruled that Mr. Maisels's questions were in order, and he was allowed to proceed.

Town Clerk's Evidence

Mr. Preller said that the municipality was expecting big developments in the town in the near future and a number of industries had stated their intention of coming to Lydenburg.

A special town-planning scheme had been drawn up which was in accordance with the provisions of the Group Areas Act.

A £70,000 water scheme had already been approved by the Irrigation Department and by the Provincial Administration, and a £165,000 electricity scheme was under consideration.

Cross-examined by Mr. Maisels, he said that there were 11 Indians holding trading licences in 1932 and today there were seven.

Mr. Maisels: I put it to you that since 1932 the Lydenburg Municipality has followed a deliberate policy of minimising the granting of trading licences to Asiatics.

Mr. Preller: I am not prepared to admit that.

Mr. Maisels: Whose idea was it to demarcate these areas into four separate areas?—It was the idea of the Group Areas Act.

Who worked out this particular scheme? It was done by the Town Council in consultation with technical experts.

Would you seriously say that this scheme has been worked out on a basis of justice and fair play to all?—Yes.

Mr. Preller said it was possible that Mr. Maisels was right when he suggested that the majority of trade came from the Europeans and the Natives.

Mr. Preller agreed that the Indian shopkeepers were well situated in the centre of the town to do business with all sections of the community.

Mr. Maisels: Do you consider that they will be equally well situated in the place you propose to move them?—Yes.

That is a most fantastic reply. Are you serious?—I have given you my answer.

Mr. Preller said that the proposed Indian area was easily accessible to anyone wanting to go there.

Mr. Maisels: Is it really your opinion that a site on a mountain more than two miles from the town next to a sewerage farm and with no road is as good for business as the existing place in the centre of the town?

Mr. Preller did not reply.

Mr. Maisels said that the municipality's extreme optimism about the town's future development did not seem to be justified. Since 1936 the population had increased by about 200 and there seemed little prospect of any industries coming to Lydenburg.

Referring to the provision of light and water for the proposed new areas, Mr. Maisels said that there was no running water in the existing location and water had to be conveyed in a water cart.

Mr. Maisels: Is it not true that each household gets only 12 gallons of water a day?—I do not know what the figure is.

Is it true that there is no delivery of water on a Sunday?—Quite right.

Mr. Preller said that there had been outbreaks of enteric in the past, but this was due mainly to the fact that Natives had drunk polluted water from springs.

Mr. Maisels: Do you mean to tell me that the location, which was proclaimed in 1939, still hasn't any running water after 13 years?—You seem to forget that there was a war in between.

Mr. Maisels: I have not forgotten. I was in it, but certain other people seem to have forgotten.

Abrupt Ending

The expected three-day session came to a sudden halt when, after less than an hour's private

consultation between members of the board and counsel for the applicants and the returned to the packed little court-room and announced: "No good purpose will be served by continuing this hearing."

He emphasised that it was the policy of the board to carry out the provisions of the C Areas Act "fairly and justly."

"In view of the of the proposed sites and facts we have heard so in evidence presented to us, board finds it difficult to the proposal put forward by Lydenburg municipality.

"In order to bring these proceedings to a successful conclusion it will be necessary propose alternative sites for establishment of group under the Act."

Further suggestions for native sites would be called said Mr. Hugo.

"I want to call on the European community not to unco-operative but to come ward with concrete for possible sites for group. "The Act will have to applied sooner or later, and if positive suggestions are coming, the board will be pelled to lead with such proposals as are put to it.

"We do not want to be but if some of the groups do want to co-operate, they simply have to take what is to them."

Immediately after the had made this Mr. V. G. Hiemstra (on of the Lydenburg said that his clients were prepared to negotiate on which would meet with one's approval.

Mr. Hiemstra said there was general feeling throughout Transvaal that Indians had trated deeply into business, they would now be well to concern themselves less business and more with trades.

Throughout the present ceedings the impression had created that the municipality proposed a group areas which was "fantastic."

The sites which the cipality proposed as suitable group areas could not at stage be expected to be at advanced stage of

Before the municipality could expected to involve itself in great expense it would have knew whether the scheme would be approved.

Reflections had also been on the local municipal for the way they were ing the town, and in ; the Native location, and

Continued on page 172

The equivalent of the term *Passive Resistance* in the veracular, rendered into English, means *Truth-Force*. I think Tolstoy called it also *Soul-Force* or *Love-Force*, and so it is. Carried out to its utmost limit, this force is independent of pecuniary or other material assistance; certainly, even in its elementary form, of physical force or violence. Indeed, violence is the negation of this great spiritual force, which can only be cultivated or wielded by those who will entirely eschew violence. It is a force, that may be used by individuals as well as by communities. It may be used as well in political as in domestic affairs. Its universal applicability is a demonstration of its permanence and invincibility. It can be used alike by men, women, and children. It is totally untrue to say that it is a force to be used only by the weak so long as they are not capable of meeting violence by violence. This super-stition arises from the incompleteness of the English expression. It is impossible for those who consider themselves to be weak to apply this force. Only those who realise that there is something in man which is superior to the brute nature in him, and that the latter always yields to it, can effectively be *Passive Resisters*. This force is to violence and, therefore, to all tyranny, all in-

THE THEORY AND PRACTICE OF PASSIVE RESISTANCE

(BY M. K. GANDHI)

justice, what light is to darkness. In politics, its use is based upon the immutable maxim that government of the people is possible only so long as they consent either consciously or unconsciously to be governed. We did not want to be governed by the Asiatic Act of 1907 of the Transvaal, and it had to go before this mighty force. Two courses were open to us—to use violence when we were called upon to submit to the Act, or to suffer the penalties prescribed under the Act, and thus to draw out and exhibit the force of the soul within us for a period long enough to appeal to the sympathetic chord in the governors or the law-makers. We have taken long to achieve what we set about striving for. That was because our *Passive Resistance* was not of the most complete type. All *Passive Resisters* do not understand the full value of the force, nor have we men who always from conviction refrain from violence. The use of this force requires the adoption of poverty, in the sense that we must be indifferent whether we have the wherewithal to feed to clothe ourselves. During the past

struggle, all *Passive Resisters*, if any at all, were not prepared to go that length. Some again were only *Passive Resisters* so-called. They came without any conviction, often with mixed motives, less often with impure motives. Some even, whilst engaged in the struggle, would gladly have resorted to violence but for most vigilant supervision. Thus it was that the struggle became prolonged; for the exercise of the purest soul-force, in its perfect form, brings about instantaneous relief. For this exercise, prolonged training of the individual soul is an absolute necessity, so that a perfect *Passive Resister* has to be almost, if not entirely, a perfect man. We cannot all suddenly become such men, but, if my proposition is correct—as I know it to be correct—the greater the spirit of *Passive Resistance* in us, the better men we will become. Its use, therefore, is, I think, indisputable, and it is a force which, if it became universal, would revolutionise social ideals and do away with despotism and the ever-growing militarism under which the nations of the West are groaning and are being almost

crushed to death, and which fairly promises to overwhelm even the nations of the East. If the past struggle has produced even a few Indians who would dedicate themselves to the task of becoming *Passive Resisters* as nearly perfect as possible, they would not only have served themselves in the truest sense of the term, they would also have served humanity at large. Thus viewed, *Passive Resistance* is the noblest and the best education. It should come, not after the ordinary education in letters of children, but it should precede it. It will not be denied that a child, before it begins to write its alphabet and to gain worldly knowledge, should know what the soul is, what truth is, what love is, what powers are latent in the soul. It should be an essential of real education that a child should learn that, in the struggle of life, it can easily conquer hate by love, untruth by truth, violence by self-suffering. It was because I felt the forces of this truth, that, during the latter part of the struggle, I endeavoured, as much as I could, to train the children at Tolstoy Farm and then at Phoenix along these lines, and one of the reasons for my departure to India is still further to realise, as I already do in part, my own imperfection as a *Passive Resister*, and then to try to perfect myself, for I believe that it is in India that the nearest approach to perfection is most possible.

SWEETMEATS

PURE

WHOLESOME

HEALTHY

★ APPETISING—

- ★ DISTINCTIVENESS of Flavour.
- ★ Combined with **INGREDIENTS** of the **PUREST QUALITY** go into the making of our **SWEETMEATS**.
- ★ Made by our experts whose knowledge and experience of the delicate art of preparing these **Oriental DELICACIES**.
- ★ Assure **YOU** of the most **PALATABLE SWEETMEATS** money can buy any where in **SOUTH AFRICA**.

અને દરેક ભવની મીઠાઈએ બનાવીએ છીએ
બધાર ગુણના ચોક્કસને સંભાળી તારીફદાર બધાન આપીએ છીએ.

- ★ Great care is exercised in the **PACKING** and **DISPATCHING** of country and foreign orders.
- ★ WE assure you of **PROMPT, HYGENIC SERVICE** with the **GUARANTEE** of **SATISFACTION**.

HOME MADE SWEETMEATS

We specialise in:

Birthday Cakes, Wedding Cakes, High Class Fruit Cakes, Pastries, and Naan etc.

Victory Lounge

(Cnr: Grey & Victoria Streets.)

Phone 24965 — DURBAN.

TEST CASE ON GROUP AREAS ACT FAILS

(Continued from page 170)

were meant to suggest that the Act would be administered in a lax way if the areas were approved.

The Act, said Mr. Hiemstra, guaranteed that its provisions would be justly administered, and there was no question that the Indians or any other group were being treated unsympathetically.

Mr. Maiseis then addressed the board.

"It is not my intention to make a political speech as my learned friend has just done," he said.

"I would like, however, to say a few words as I see the position, and would particularly like to quote the words of the Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges, as quoted in Hansard, when he said in Parliament: 'As regards the carrying out of this Bill, it will be based on justice. No policy that is not based on justice has any chance of success.'"

The scheme as proposed by the municipality made a mockery of justice, said Mr. Maiseis. His clients were prepared to co-operate on any scheme placed before the board which was just and fair.

"But we will fight any scheme which is anything like the present one."

Mr. A. I. Minty, president of the Transvaal Indian Organisation, said that his organisation would co-operate fully with the board in investigating alternative schemes.

"The Indian in the Transvaal has no rights except those of trading. He cannot farm, as he may not own land, and he cannot join the public service or learn a trade. Any alternate scheme which the municipality might therefore propose should take this fact into consideration."

Mr. Joe Slovo, who appeared on behalf of the African National Congress and the Lydenburg Coloured community, said that what the board had before it was a fraudulent scheme.

Mr. Hiemstra: "Mr. Chairman, I must object . . ."

The chairman: "Isn't that rather a strong word, Mr. Slovo?"

Mr. Slovo said it was "crudely obvious" that the true motive behind the municipality's whole scheme was the deprivation of the economic rights of the Indian traders, and to deprive them of their livelihood.

"My clients have instructed me to state that they are opposed to the application of the Group Areas Act in Lydenburg, as they are opposed in principle to the setting up of group areas," Mr. Slovo said.

When Mr. Y. A. Cachalia, vice-president of the Transvaal Indian Congress, tried to address the board on the merits of the Group Areas Act, the chairman refused to give him a hearing.

Explaining how the Indians had come to the Transvaal under the old Republic "Grondwet," Mr. Cachalia said that they had entered the Province in a perfectly legitimate manner.

The chairman: "We are not here to discuss the history of the Indians in the Transvaal, or the principles of the Group Areas Act. All I want to know is whether you have any objection against the adjournment of these proceedings."

Mr. Cachalia said if the board decided that the town's 146 Indians had to be moved to the proposed new area, they would be compelled to defy such a decision. He asked the board to make a recommendation to the Minister to repeal the Group Areas Act.

Among the organisations which lodged protests against the municipality's scheme were the African National Congress (Transvaal), the Transvaal Indian Congress, the Transvaal Indian Organisation and the Lydenburg Coloured community.

A memorandum from the African National Congress objected in principle to the whole Group Areas Act as an "unjust and discriminatory law," and said it could in no way co-operate with the authorities in implementing "this repugnant legislation which is undemocratic, and is designed to curb the economic, political and social growth of the non-white people."

With regard to the Lydenburg scheme, the memorandum said that the uprooting of the homes of African people in that town was uncalled for.

"Only three years ago a large number of Africans residing in other parts of Lydenburg were forced to move into the existing location, where they have spent their life's savings on building homes

"The value of completely or partly built homes in the existing location is estimated at £30,000

The removal of the Africans from the present location will mean a complete loss of their investments, as the Act makes no provision whatsoever for compensation."

The memorandum submitted by the Transvaal Indian Congress described the Lydenburg municipality's scheme as "malicious," and said it was based on "racial discrimination, the wanton de-

struction of the Indian community, the total disregard of the wishes of the people affected" and was an "outrageous interference with the inviolable right of the freedom of religious worship."

If the scheme were accepted it would mean the "realisation of the unjustifiable policy of expatriation and the robbing of people of their economic rights and social status."

The Transvaal Indian Organisation said that the Lydenburg scheme was contrary to the intentions of the Legislature, and was in conflict with statements made by the Minister of the Interior and other Government members and officials about the

manner in which the provisions of the Act were to be put into operation.

The proposed area did not constitute suitable alternative accommodation for the Indian community, and was therefore in conflict with the provisions set out in Section 27 (5) of the Act.

It further pointed out that the proposed area had not been law fully laid out or approved as a township in terms of the Townships and Planning Ordinance.

A memorandum presented on behalf of the Lydenburg Coloured community objected to "the segregation of the Coloured people into ghettos on the basis of race and colour."

"NATIR PUJA"—A GRAND SUCCESS

(By Our Special Correspondent)

I had heard that in order to obtain seating accommodation, one must be at least 15 minutes early at the Bolton Hall, to see "Natir—Puja." It was Friday night, and I was feeling happy that my friends and I were quite early, imagine my surprise when at 7.20 p.m. there was a big crowd outside the hall and no parking could be found for our car! Yes, that was the second night of "Natir Puja." It was a grand success on both the nights and one found people outside the hall, trying to find someone willing to sell them tickets. As the lights went off, and the curtains were drawn, we were carried away to the courtyard of an ancient palace. The prayers that opened the scene, the Bhikshu in his saffron robe, all this brought in an air of solemnity and then the entrance of the dancing girl, made one feel light hearted again. One felt the emotions of the queen mother, who was torn between two ideals—her anger, her sorrow, her love for her son and her hate for those that had taken her son away, her pride as a queen and her humility as a loving mother—and then the calm and soothing presence of the Bhikshuni, as I sat in the Hall, I felt these various emotions. The entrance of the princesses almost, took my breath away—one witnessed a family scene in a palace. The different temperaments of the princesses were very well displayed—one almost felt the sting of Ratnavali's sarcasm. The village—girl Malti, in her very simplicity, in contrast to the Princesses, practically stole the show away. There were many moments when I found a suspicious lump in my throat and a

moisture in my eyes. The soft sweet music, with the beautiful words, beautifully said by Shrimati, the dancing girl, made one wonder as to how very beautiful it must be in the original language in which Tagore wrote this play. The dancing girl's pride and humility, her meekness to obey and her strength to disobey—her dance of worship, which was her offering to the Lord Buddha, held one's attention. The play was beautifully acted and very cleverly produced by Mrs. Pauline Morel and her colleagues. One left the Hall with a mixed feeling of having enjoyed something, yet with a seriousness, deep in the heart. Many were disappointed, because tickets were not available. But we have good news for all those who have missed the play, "Natir Puja" is being staged again on Wednesday May 21st at 7.45 p.m. at Bolton Hall and all those who want to see it should buy their tickets now.

"Fiesta" In Capetown

A variety musical programme arranged by the New India Centre and redereed by Chauhan Bros. was held at the Mitra Hall in Mowbray, Capetown, on Sunday, May 11 at 8 p.m. "Fiesta" was a very well-balanced musical show, with something to suit all tastes in music and a programme that was the first of its kind in Capetown. Instruments used were—Tabla, Harmoniums, Electric Hawaiian Guitar, Morakas, Flute, Taishukoto, Mouth Organ, Clares Jappers etc. Good Entertainment!

INDIA

State Of War With Japan Terminated

THE Government of India by a notification in the Gazette Extraordinary terminated the technical state of war between India and Japan with effect from April 28.

Following is the text of the notification :

"It is hereby notified for general information that the Government of India (a) bearing in mind that the active hostilities with Japan were ended by Japan's surrender more than six years ago and (b) that the Treaty of Peace with Japan signed at San Francisco on 8th September, 1951, by a number of Allied Powers has come into force on 28th April, 1952, for all states which have ratified it before that date, have determined that the state of war between India and Japan shall cease to exist on 28th April, 1952.

The Government of India propose to conclude as soon as possible a separate Treaty of Peace with Japan whereby the relations between themselves and the Government of Japan would be brought into conformity with amity which existed between them before the declaration of war with Japan."

With the termination of the state of war, according to an official announcement, diplomatic relations between India and Japan have been restored and will be on Embassy level. The Indian Mission in Japan is raised to the level of an Embassy from April 28. Mr. K. K. Chettur, head of the Mission, will be India's first Ambassador to Japan and will present his credentials shortly.

The Japanese Overseas Agency in Delhi has also been raised to the level of an Embassy from April 28 and the Japanese Government Agencies in Calcutta and Bombay have become Consulates General.

Nehru On Ceylon

Addressing the May Day rally in New Delhi on May 1 Prime Minister Nehru referred to the demand by Ceylon Indians of the franchise rights and said that he wished to make it quite clear that India desired a peaceful solution of the problem.

He expressed a hope that the Ceylon Government would review the question dispassionately and grant voting rights to Indians there because they were citizens of Ceylon and not of India.

Shri Nehru however ruled out force or a threat of force as a means of making Ceylon Government rectify the mistake. India would not follow imperialistic methods to settle any dispute he said.

India, he added, had always considered Ceylon as her "younger brother" not because it was a small neighbourly country but because it drew its culture and civilisation from India. "We have to make him understand through love and sometimes by formal pressure and formal protest—but not by a fight."

Doors Of India Open To All Friends

Addressing a public meeting in Kalipong on April 29 Prime Minister Nehru said: "All the doors of India are opened to our friends but every door will be closed to those who are our enemies." He emphasised the necessity of border defence, national unity and mutual understanding. In a reference to China he said that India's relations with that country spread over a period of 2000 years and yet not once did these two countries wage war against each other. This he said was a unique fact of history which must be borne in mind by all.

India News In Brief

The Indian Cultural Delegation arrived in Peking on April 29. The members of the delegation were welcomed by important officials and leaders of the Chinese Government and members of diplomatic corps. Chinese Vice Minister of Foreign Affairs Chang Han Fo gave a banquet in honour of the delegation in the evening.

An agreement was signed in New Delhi on April 33 between the Hindustan Shipyard, Ltd., and a French firm of ship-builders for technical assistance in the development of the ship-building yard at Vishakhapatnam.

A pressnote issued by the Ministry of External Affairs in New Delhi on May 1 says: Meetings will begin on May 7, 1952, at the headquarters of the International Bank for Reconstruction and Development between engineers from India and Pakistan to study together with the Bank engineers possible technical mea-

asures to increase the supplies of water available from the Indus system of rivers for the purposes of economic development. A meeting was arranged by Mr. Black President of the Bank during his visit to India and Pakistan in February this year.

According to the latest available figures over 2.3 million persons have been protected against Tuberculosis by BCG vaccination all over India. During March 1952, 117,684 persons were vaccinated. Mass vaccination campaigns were being carried on in Uttar Pradesh, Panjab, Madhya Bharat, Pepsu and Travancore-Cochin.

The Government of India have in consultation with the Hyderabad Government decided that the Osmania University should be converted into a Central University and ran on the same lines as the Banaras, Aligarh and Delhi Universities with Hindi as its principal medium of instruction.

Addressing a press conference in Bombay on May 1 Rev. Harold Satchell, South African Leader appealed to Prime Minister Nehru to call a world conference of all the nations to oppose racial policies of the Government of South Africa. The policy of Apartheid of Dr. Malan which sought to destroy "the entire economic basis" of Indian and Coloured people's lives has been challenged by the united front of Indians and Africans on April 6 for the first time in the history of South Africa. Rev. Satchell added. The people of India he continued had an obligation to help this movement.

Acharya Vinoba Bhave has so far collected 125,000 acres of land through his Bhoodan Yagna (land gift) movement.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,

Jeppu, Johannesburg.

SHINGADIA STORES

(Prop: Premier Silk Bazaar Ltd.)

Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods, Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.

Telegrams: "Prem silk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki, Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods, "Usha" Sewing Machines, Etc.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,
Plot 43, "C" Road,
Churchgate Reclamation,
Calbes "Indorhod." BOMBAY, INDIA.

SUBJECTS OF FORMER INDIAN STATES

Office of the Information Officer to the Commissioner for the Government of India in British East Africa has issued the following Press statement:

PERSONS who were born in, or who were nationals of, one of the former Indian States were styled "British Protected Persons" and granted passport facilities by the British Consular Offices in the same manner as was granted to all other British subjects. As a result of the promulgation of the British Protected States, Protectorates and Protected Persons Order in Council in 1949 such persons ceased to be British protected persons and they were no longer eligible for passport facilities previously enjoyed. The subjects of the former Indian States, now merged with India, are citizens of India under the provisions of Articles 5 to 9 of the Constitution of India. As an Indian citizenship law has not as yet been enacted such persons are, under the British Nationality Act, 1948 liable to be regarded as "stateless" by the British Consular offices for the purposes of registration under that Act and the grant of consular facilities to them.

In order to avoid undue hardship and difficulties to the persons concerned Her Majesty's Government offered to continue passport and Consular facilities to such persons upto the 31st March, 1952, and advised that they should, in the meantime, seek recognition as citizens of India. A large number of such persons have not been able to obtain the necessary recognition as citizens of India by that date and in consideration of the difficulties and hardships involved Her Majesty's Government in the United Kingdom have been pleased to continue the existing Consular facilities to Indians, including nationals of former Indian States, for another year upto 31st March 1953, subject to the provision that Indians of the latter category i.e. subjects of former Indian States, make individual declarations that they are taking steps to obtain recognition of their Indian citizenship.

Indians residing in any of the British territories, which come under the jurisdiction of this Mission, namely Kenya Colony, Uganda Protectorate, Tanganyika Territory, the Protectorates of Zanzibar, Northern Rhodesia and Nyasaland and in the Colony of Southern Rhodesia should therefore, if they so desire, take steps to register themselves with this Mission as citizens of India before the 31st March 1953, for after this date they would cease

to receive consular facilities from British Consular Officers.

Indians, including the subjects of former Indian States, residing in other African territories where India is NOT yet represented, could also obtain passport and consular facilities

from the British Consular Officers upto the 31st March, 1953. The question of making arrangements for the grant of above facilities to them on a permanent basis is under the consideration of the Government of India and as and when a final decision in the matter is reached, a further announcement will be made.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 12/6

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P., Bag, Phoenix, Natal.

★ They Made Her A Star ★

Our Picture Serial

Sally Ross, is engaged by John Bailey, a film director, as a stand-in for the star, Magda Frayne. She meets again Peter Brett, camera-man, who loves her, proposes, and is accepted. Sally then takes the star's place as she is missing. Peter, meanwhile, thinks Sally has run out on him. Geoffrey Kroom, Magda's husband, enters the flat, takes money and vanishes thinking Sally is his wife. Then word comes that Magda has been found murdered! Sally confesses everything to Peter but he is un-forgiving. Then, to her horror, Sally recognises a fountain-pen found near Magda's body, by the police—it is Peter's! Sally knows Peter has lost his, and is terribly worried—and she gets the impression that Peter now loves Carol Doe. Then Peter is arrested for Magda's murder!

In the studio next day, Bailey, finds a bus ticket. "Who's been to Brighton lately?" he asks. "Nobody has—or nobody admits to it—and Bailey forgets the incident."

At last the day ends, and Sally is free to go home, her heart heavy over Peter's arrest for Magda's murder.

As she enters her flat, after telling Bailey she wants to be alone, she hears voices. There is a man's voice, angry, and then a woman's terrified scream!

She rushes in and sees Geoff Kroom threatening Lena, the secretary, with a revolver. "You'll hand over all the money in the place—or else!" he is saying, his tone menacing, his face desperate.

He wheels round and covers Sally with the gun. "I'm on the run and I'll stick at nothing!" he says. "Give me all the money you've got on you!" Sally obeys, terror-stricken. "And no talking," Kroom finishes.

He goes, and Sally questions Lena. "How did he get in? I had all the locks changed," Lena replies, "I never heard him."

Next day, Bailey is absent from the set, then a messenger comes for Sally "There's a police inspector with Mr. Bailey," he says.

"We've traced some of Miss Frayne's jewels to a Brighton shop," the inspector says. "He bought them from a blonde in a silver leopard coat—a blonde answering to your description!"

Indian Sports Notes

By "RAJAH"

Soccer :

Durban First Division Soccer

"Rangers rout Stella"

Stella, without victory in two successive games, go down surprisingly to Rangers 5-2, who now lie a close second to Warwickshire, who are unbeaten. This enhances their claim for higher honours which they richly deserve.

In the days play Rangers monopolised the game through-

ham Unity and S. A. Police, respectively.

In the Sunday League Soccer Fixtures Lake City had a narrow victory over Crimson League 2-1, in a closely contested game.

Soccer Results At South Coast Districts

In the senior A League Bays-town and Junction drew 1-1, while in the senior B League Daffodils accounted for Textiles 2-1. Detailed results at Mayville Districts were as follows: Clare Estate 5, Cato Stars 2; Sutherland 5, Mayville "B" 2; Avalon Rangers 4, Moonlighters 2.

Boxing

In the open air Boxing Tournament at Curries Fountain, Young Jake the Bantamweight champion of South Africa, won the vacant non-European fly-weight title by a T.K.O. when the fight was stopped in the 10th round, as result of an eye injury sustained by the veteran Kid Sweetie a very game fighter.

Elijah Makone repeated his points victory over Rocky Ramiah in a blood-pouring battle. Elijah commented after the fight that Rocky was the toughest south-paw he has met.

From the Golden City, Johannesburg, we have two clever fighters in Boston Kid and Mike Edwards who put up a creditable performance. The Points decision given in favour of Boston kid, was booed by the crowd.

Other results were: Welter; N. Tissong beat B. Vandayar on points, and Kid Coca beat F. Sasane.

Golf

Results of the Greensome Competition played at Curries Fountain on Sunday were:

M. A. Khan and Y. A. Kahn 77-74 63; S. Thamiab and G. V. Naidoo 73-70 63; tied for first place and in the play off the former won.

The Castle Cup Competition of 38 holes medal will be played on Sunday 25th 1952, and the Bhoodan's Memorial Open Championship will be played over (36 holes medal) on 8th June 1952, to commence at 8. a.m.

Table-Tennis

The South African Table Tennis Championship will be held in Durban, for the first time, on 30th June to 5th July, 1952. Confirmation has been received that the four Provinces, Durban,

Transvaal, Western and Eastern Provinces will participate in the Provincial Tournament. Natal took the honours last year in Cape Town.

The Natal Table Tennis trials were held on Saturday, 10th May, 1952, to select the Natal Team, which will be announced at a later date. In my opinion, I give the following five a fair chance to be selected to come into the Natal Team:

SHORT STORY

DOWN FOR HAPPINESS

By FLORENCE

AT noon Jonathon Davids signed the last document and banded it to the efficient-looking young man.

"I think that completes the transfer of the business and stock," he said solemnly.

"That's fine," the young man's impatience showed. "We'll be able to get right to work."

Jonathon realized the young man was waiting for him to get up so he could seat himself at the desk. Only now it was the young man's desk.

He glanced at the two other young men. He got up slowly. He wished they had not come so soon. He had counted on a last look around the factory, a chance to say good-by to the machines which had been part of his life for thirty years. Instead, he got his hat, shook hands, and went out.

He stopped to look at the sign in front: Jonathon Davids, Fine Furniture. Here remembered the day it went up, how he and his little band of workers burst with pride. There weren't as many buildings then, and the office had just been a desk in a corner, but it had grown. Grown because of quality and care.

He looked at his watch. In an hour his daughter Eustacia, would be coming for him in her car with that snooty chauffeur. At the thought of Eustacia, Jonathon's courage almost failed. Even when she was little, Eustacia had been a handful. To be under her thumb...

He knew almost every person in every house of the town. Owing the factory had made no change in his way of life, or of his wife, when she was alive. He crossed the bridge over the creek, where, long ago, he fished. Old Pete Horn, who had come to his first job in his factory on the same day that Jonathon took over from his father, had been the last oldest to leave when the business was sold. Now Pete was living over here with his

Messrs. C. M. Peer, I. A. Timol, H. G. Moolla, E. I. Randeree and A. I. Randeree.

The selectors can have the pleasure in their choice.

Pakistani Government's £10,000 Olympic Gift

The Pakistani Government has granted £10,800 to the Pakistani Olympic Association to enable athletes and hockey players to compete in the Games at Helsinki this year.

daughter Emmy. Jonathon sighed. He envied Pete, having Emmy. She was fat and good-natured, and set a substantial table. Moreover she hadn't a social ambition in the world. Jonathon thought of Eustacia and sighed again.

There was sign on the fence: Fine Furniture Repaired. Pete Horn.

Jonathon heard something going on in the garage. He poked his head in. Pete was sandpapering the arm of a chair, and didn't look up for a minute. Then he grinned.

"I wandered if you'd drop in," "I thought you had retired," barked Jonathon.

"I couldn't stand it," Pete acknowledged. "Nothing to do all day. So I fixed up this place."

"Do you get much work," "More than I can do. I wish I could afford some of the machines like we used in the factory."

"They'd sell some, cheap." "I know, but I haven't got the money," said Pete.

Jonathon stood watching enviously while Pete worked. Once he picked up a piece of wood and felt its surface with sensitive fingers,

"Listen, Pete," he said, timidly, "do you think Emmy would take a boarder?"

An hour later, an upset Eustacia and her chauffeur, looking snootier than ever, shook the dust of the town from the wheels of the limousine.

Emmy, upstairs putting flannellette sheets and white pillow-slips on the best bed, chuckled. "I wouldn't want to tangle with that one," she thought. "I never thought Jonathon would have it in him to stand up to her."

From the garage, two white heads watched the departing car, and then their owners turned to shake hands over a bright and busy future. On the front gate the sign swung on its hinges.

Fine Furniture Repaired Pete Horn Jonathon Davids.

(Copyright).

SOCCER

Currie's Fountain.

Saturday, 17th May 1952.

League Cup Competition

Senior "A"

Stella vs. Aces

(Main) 3-15 p.m

Senior "B"

Cosmopolitan vs. Young Aces

(Main) 2 p.m.

Young Stella vs. Clairwood Schools

(No 1) 2 p.m

Junior "A"

Sastri College vs. Crusaders

(No 1) 3-15 p.m.

Junior "B"

Fountain Hill vs. Springfield

(No 2) 2 p.m.

Blue Bells vs. Queens

(No 2) 3-15 p.m.

Junior "C"

Dhalias vs. C.N.A.

(No 3) 2 p.m

Jacobs United vs. Lombardy

(No 4) 3-15 p.m.

Juvenile "A"

Sastri College vs. Crusaders

(No 4) 2 p.m.

Jacobs Uni ed vs. Stella

(Main) 1 p.m.

Dhalias vs. Warwickshire

(No 3) 3 15 p.m.

Juvenile "B"

Shamrocks vs. Sydenham Unity

(No 5) 3 15 p.m.

Technical College vs. Crimson League

(No 5) 2 p.m

out despite strong resistance from an experienced Stella side. Stella, unfortunately, was without their two Provincial Caps, Bomalingum and Matambo, which perhaps accounted for their defeat.

In the other senior games Warwickshire beat Railway 4-0, in a 'one sided game', while Young Aces, Cosmopolitan and Pirates defeated Beacon, Syden-

MR. AND MRS. G. V. NAIDU TO VISIT INDIA

From A Correspondent

THE latest prominent members of the Indian community of Natal to leave for India towards the end of this month by the S. S. Inchanga are Mr. and Mrs. G. V. Naidu, formerly of Tongaat and now of 1149, Umgeni Road, Durban, and their eldest daughter Mrs. V. L. Naidoo.

Mr. G. V. Naidu

Mr. Naidu commenced business as a general dealer in Tongaat in the year 1927. Throughout his successful business career, he was assisted by his able wife, who is the daughter of the late Mr. and Mrs. P. K. Naidoo, two of the most earnest of the Passive Resisters who rallied to the side of Mahatma Gandhi during his South African campaign. In their domestic lives, Mr. and Mrs. Naidu have been blessed with success. They are the proud parents of five boys and four girls, all of whom, except one who is at college, are happily married.

Mrs. G. V. Naidu

Mr. Naidu, on the eve of his departure to the Mother land can sit back and say with satisfaction that he has done his duty, as demanded of him as a human-being, to his community in this country. He

has served sincerely on numerous religious, social and educational bodies. Chief among his many activities can be mentioned his unselfish efforts in the interests of vernacular education in and around Tongaat. He is a foundation member of the Tongaat Hindu Samasa Botha Andra Association, on which body he served as a member of the Committee, Secretary, Treasurer, Auditor and as President. It was during the period of his presidency from 1934 to 1944, the Association made great advancement, securing for the first time in South Africa the services of a master from India for the purpose of providing free education in Tamil, Telegu and Hindi. The person engaged by the T.H.S.A. Association in 1937 was Mr. S. N. C. Vardarscharalu, who has now adopted this country as his new home.

Mrs. V. L. Naidu

Mr. Naidu, in trying to seek new business fields and with a view to improving his business, moved to Durban, where, through his business acumen, integrity and strength of character, he was quick to win many friends and is held in very great esteem by all sections of the community. Among his personal European friends can be named professional men of very high standing in South Africa. His philanthropic disposition has won him a good name and a warm place in the hearts of people in all walks of life. Mr. and Mrs. Naidu have always given freely to all charities. They played a prominent part in Tongaat in the raising of funds for the King Edward VIII Hospital. They have contributed freely to sporting bodies, schools, charit-

able institutions and various humanitarian causes have benefited handsomely through their generosity.

Mrs. Naidu as also played a great part in winning for her husband his good name and a large measure of the respect he has earned is due to her many accomplishments. As a charming hostess she has won great praise from her husband's many European, Indian and other friends. Among the many notables entertained by Mr. and Mrs. Naidu at their home at Tongaat, could be named the late Sir. Kurma Reddi.

Mr. Naidu has now found time to break away from business to enjoy a well-deserved holiday overseas. This has been made possible by the fact that he has now entrusted his numerous business interests in the capable hands of his sons. Mr. and Mrs. Naidu seem to have a flair for travelling. They have toured the whole of the Union of South Africa and now wish to visit India, where they have won some very warm and influential friends. They will be

accompanied by their eldest daughter, and hope to touch Portuguese East Africa, British East African Territories on their way out, visit Ceylon, India, Pakistan, Singapore, China, Japan, and on the way to England travel through Switzerland and France. Their long-awaited trip to the Mother land will be in the nature of a pleasure trip as well as a pilgrimage. Mr. Naidu hopes to be away for one year, provided the weather in India is not too trying.

Cuticura

TALCUM POWDER

After the evening bath, a refreshing all-over dusting with fragrant Cuticura Talcum Powder will ensure sound sleep for a happy and contented baby, free from all chafing and irritation.

ABSORBENT AND COOLING

540

Phone
Day 24169

Phone
Night 833549

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths, accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

The Epic Fast

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages.

Price: 2s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homeopathic Society of South Africa.

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

SINGING FOR HEALTH

Continued From Last Week.

As with all arts, the art of singing for health should have a scientific background; and in this connection, scientifically minded thinkers and investigators have made some very interesting observations. To my mind these are of the more value inasmuch as they testify to the wisdom and insight of the ancient philosophers and sages whose thoughts and discoveries have been handed down through the ages in various sacred writings, "Truly there is nothing new under the sun!"

The first thing to realise is that such sounds must be made within our heads and not in our throats. The bones of our skulls are not all solid but, back of the nose, over the eyes and in the cheekbones, there are hollows of various shapes and sizes. These hollows are winding and sinuous and hence are called "sinuses." (We often hear people incoherently referring to a complaint that they call "having sinus." What they really mean, of course, is that they have "sinusitis" which

means inflammation of one or more sinuses. Such inflammation can be very painful and distressing; but to suggest that there are no sinuses in health is an absurdity based on a total misconception of the anatomy of the skull. If we had no sinuses, our skulls would be of solid bone in those parts, and we should not be able to speak or sing properly, certainly not tunefully. In fact, we would be what the Americans contemptuously call "bone-heads!")

The hollows in the bony part of our skulls, the sinuses, act as a wind instrument, like a bugle or the pipes of an organ, when we direct a current of air against or through them and set up certain vibrations. According to the set of sinuses brought into play, we produce a particular range of sound, high or low. By practice and proper training we can thus become good singers; and those few people who are gifted with extra well-formed and roomy sinuses can develop voices of

extraordinary range and beauty.

Now the point of greatest importance, from the health aspect, is that the vibrations of these sinuses can have most far-reaching effects on the rest of the system. In the first place, the vibrations clear up the sinuses themselves of accumulations of mucus and pockets of dirt that are liable to become "centres of infection" to poison the rest of the system. They also do much the same for the Eustachian tubes that run from the back of the nose to the ears, and so help greatly to improve hearing.

But this is by no means all. There are further effects that are little dreamed of by the average person. Eye troubles, and troubles of the throat, heart, nerves, kidneys, bowels and other organs can often be eliminated by means of suitable vibration of the sinuses. And hear we begin to realise how wise and learned were some of those ancient philosophers of the East. Today, the scientific

investigators of the West are re-discovering just why and how health-producing qualities are attached to correct singing of *mantras* such as "Om Hram, Hrim, Hrum, Hraim, Hraum, Hrah." This should be done in a variety of keys daily. The vibrations thereby produced can be felt quite distinctly in the palate of the mouth, the nose and the teeth. But they also extend to work most powerfully on every other part of the body, stimulating, cleansing, healing and re-creating.

So if you would be truly healthy and happy, you would not make a mistake by daily singing these *mantras* several times over in various keys. You will clearly perceive the powerful vibrations generated. As a matter of fact, they are so strong that people quite a distance away can hear and feel them, and they may even object! But, whatever you do, there should be nothing to prevent you from singing something in a happy way at least once every day. If you feel out of sorts or downhearted, the sooner you start to sing the better!

Stocked by all good Tailors

Albein Serges

and

Beintex Suitings

.....

TRADE ENQUIRIES ONLY

BEINASHOWITZ BROS.

WHOLESALE WOOLLEN MERCHANTS

333 Pine Street,

DURBAN.

Box 2689.

Tel. Add.: "SUITINGS."

Phones: 20063 & 63512.

ઈન્ડિયન ઓપિનિયન

મહત્વના મોપીનના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

૫૨૨ક ૫૦ મું-અંક ૧૯

શુક્રવાર તા. ૧૬ મે, ૧૯૫૨.

શુક્ર નક્કલ પેની.૬

“ઈન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૬ મે, ૧૯૫૨.

ગ્રૂપ એરીયાલ એક્ટની નિષ્ફળતા

લાયનબર્ગની મ્યુનીસીપાલીટી, જેણે ગ્રૂપ એરીયાલ એક્ટ અમલમાં મુકવાને પ્રયત્ન કર્યો હતો, તે, આ અંકમાં અન્ય સ્થળે પ્રસિદ્ધ થએલા કેવાલ મુજબ, તેમ કરવામાં નિષ્ફળ નીવડી છે. દેશના અન્ય ભાગોમાં શું થશે એ તેણે નહાના સ્વરૂપમાં બતાવી આપ્યું છે. ડરબનની મ્યુનીસીપાલીટી હજી પ્રયત્ન કરી રહી છે પરંતુ બહુ પ્રગતી કરી શકી નથી. બે કાયદો ન્યાય અને અહલ ઈન્સાઈ થી લાગુ પાડવામાં આપવાને હાથ તે 'રેન્ડ ડેલી મેલે' સત્ય જ ન્યાયવેતું છે તેમ કાયદો બંનેજ અન્યાયી હોય પછી તેનો અમલ ન્યાયથી શી રીતે થઈ શકે?"

જે વસ્તુ સ્થિતિ લાયડનબર્ગ ના લોકેશનને વિષે જાહેર થઈ છે તેવીજ સ્થિતિ લગભગ સઘળાજ લોકેશનમાં વસ્તી રહી છે. બ્લોમફ્રીડનું લોકેશન, જે સૌથી સાફ ગણાય છે, ત્યાં પણ લોકોનાં ઘરમાં બત્તીઓ કે પાણી ની સગવડ પુરી પાડવામાં નથી, આવી. બે સત્તાપીશીની દાનત ખરીજ હોય તે સુચવાયેલા નવા લગાઓમાં મુંદર સ્થિતિ વર્તવાના વચ્ચે આપવાને બહલે બીન-ગોરાઓના હયાત લોકેશન અને ટાઉનશીપોમાં જ સ્થિતિ સુધારવાના પગલાં તેઓ શા સાફ નથી લેતા? યુરોપીયનો ભાગવે છે તેની અરથી સગવડો પાછા તેઓને ત્યાં પુરી નથી પાડતા? પરંતુ ક્યાં તે બહાનું એ આપવામાં આવે છે કે પૈસાની સગવડ નથી, બે કે યુરોપીયનો તે માટેના બેશ આરામો પર પાણી ની માફક પૈસા વેરવામાં આવી રહી છે. આ બધું બીન-ગોરા

ઓએ પોતાના હૃદયેા ક'ખ્યા વિના મુજે મ્હોડે ક્યાં સુધી બેધા કરવું?

ગ્રૂપ એરીયાલ એક્ટ એ આ દેશને આશિર્વાદરૂપ નથી પરંતુ શ્રાપરૂપ છે. તે બતી અને વહું દ્વેશપર રચાયેલા છે ઘણી સરકારના પક્ષમાં એથી વીરૂદ્ધ ગમે તે કહેવાતું હોય. "સર્વે પરી પ્રત"ના સિદ્ધાંતપર તે રચા થો છે, જેમાં યુરોપીયનનું સ્થાન માલીક તરીકેનું અને બીન-યુરોપીયનોનું નોકરો તરીકેનું રહેયો. આ વસ્તુ ક'ઈ સદાકાળ નબી નહિ શકે. કચડાયેલા લોકો હવે સુતેલા નથી. તેઓમાં વધારે ને વધારે જંગુતી આવતી જાય છે અને સ્વમાન પ્રિય માનવીઓ તરીકે પોતાના ન્યાયી હુકોને માટે વધારે ને વધારે વાચાળ બનવા લાગ્યા છે. બે તે તેમ ભાલકારે તે લેશે. એ બળા ટકાર શારિરિક અથવા તે નૈતિક અને ધાર્મિક હશે. જનતાના કહ્યાણને ખાતર અને જગતની શાંતીને ખાતર એમ ઇચ્છીએ છીએ અને આશા રાખીએ છીએ કે તે નૈતિક અને ધાર્મિક જ હશે, અને તેમાં તેને આખી સુધરેલી ડુનીયા ની સહાનુભૂતી મળશે.

આપણી હાલની સરકાર, જે ગર્વિષ્ટ બની ગઈ છે, તેણે આ દેશને આક્રમકાંથી બચાવવા હોય તે સુધરેલી ડુનીયાની વલણની તેણે નોંધ લેવી જોઈએ અને પોતાની વલણ એ સુજબ સુધારી લેવી જોઈએ. બહારની ડુનીયામાં તેની પ્રતિષ્ઠા સવેગે નાશ પામવા લાગી છે અને એક દીવસ આ દેશ પોતાને એકલો પડી ગયેલો જોશે. એ પાટ

હોડ, જે તેણે બીન-ગોરાઓ માટે ચોળેલો છે, તેને તે પોતેજ ભોગ થઈ પડશે. મોડું થઈ જાય તે પહેલાં તેણે સાવચેત થવાની જરૂર છે.

નોંધ

ડા. મહાતાની એક હબરશી પાઠરીએ દરેલી સખત ટીકા

નેમેકાના વતની રેવરન્ડ ડા. માર કસ જેમ્સે લંડનના સેન્ટ પોલ્સ ક'થોડલ માં પ્રવચન કરતાં કહ્યું કે જાતિય તિરસ્કાર, અસહિષ્ણતા અને દમનના જનતાના વરિદ પુજારી તરીકે જે માણસે, પોતે ઓરોધ કીલ્લરના વારસ છે એવું પોતાના વચન અને ક'થોથી સિદ્ધ કરી આપ્યું છે, તેજ આને ક'ઈક તકવાદથી પોતાને પ્રેમ ના ખિરતી સિદ્ધાંતના પુજારી કહેવાય છે એ ઓછી મહત્વની વાત નથી. ડા. જેમ્સે એ માણસનું નામ જાહેર નહિ કરતાં જ્યાંવડું છે, "આ વિપરીત માણસ સર્વેપરી પ્રબળ પોતાના ખોટા સિદ્ધાંતો પ્રચાર કરી રહ્યા છે જે વસ્તુને લીધે એટલા બધા લોકો એ બીના વિશ્વ ત્રિગુહમાં પોતાના જન કુરમાન કરી હતાં. એક તરફ થી ફેરીયામાં ટેકા, ઝોરોપોને, માણસો અને ભોગોથી મદદ કરવા કુદી પડવું અને બીજી તરફથી સાઉથ આફ્રીકામાં જ્યાં જે સિદ્ધાંતોને માટે સંયુક્ત રાષ્ટ્રો ફેરીયામાં લડી રહ્યા તે સિદ્ધાંતો દિન પર દિન નરી ભેપર વાઈથી કચડી નાખવામાં આવી રહ્યા છે, તેના તરફ આપણી આખો બંધ કરી દેવો, એ દબની પરિસ્થિતિ જ ગણાય. જે ખ્રીસ્તીઓ સામ્રાજ્યની વિરૂદ્ધ એટલા બધા ભેરશોરથી ચોકાર કરી રહ્યા છે તેઓ આ જાતીએક રૂપી રાક્ષસી બદી, બે એક આખા બંડને પુનરેજ તરફ ધસડી રહી છે, તેને દિને કેમ શાંત બેસી રહ્યા છે એ સમજી શકાતું નથી. ડા. જેમ્સે કહ્યું કે લોકો એ સાઉથ આફ્રીકાની આંતરીક બાજવો માં માથું નહિ મારી થકમ ચોટી પોટી દલીલથી ઉતારાવું નહિ જોઈએ. આપણા બાઇઓનું સરણ આપણે જ કરવાનું છે. જાતીબેદના સતકામી મનોર તાને આંક ઓગે કાઢવામાં આવવો નહિ જોઈએ. આના કરતાં વધારે અગત્યનો સવાઈ જગત સમક્ષ બીને

જો નથી. રેવરન્ડ ડા. મારકસ જેમ્સ સેન્ટ પોલ્સ ક'થોડલમાં પ્રવચન કરનાર તોથી પહેલા ક'થોથી દત્તા. તેમણે ક'થું કે સાઉથ આફ્રીકાના ખ્રીસ્તીઓ રાજ્યથી તદન વીરૂદ્ધ જ્યાં છે અને એ વખત આવી લાગેલા છે કે જ્યારે પરદેશમાં વસતા તેઓના જાતી બાઇઓએ જીવમ અને આપણુકી સામે લડવામાં તેઓને પુરેપુરો સાથ આપવો જોઈએ.

સાઉથ આફ્રીકા એક્ટ ખોટો ઠરાવવા આફ્રીકોનોના માગણી આક્રમક જનરલ વર્કસ યુની અને સાઉથ આફ્રીકાનું વક'ધારણ, જે સાઉથ આફ્રીકા એક્ટ અથવા યુનીયન એક્ટ તરીકે ઓળખાય છે, તેને કાપેદસર નકામો જાહેર કેમ નહિ કરવામાં આવવો જોઈએ તેના કારણે રજી કરવા યુનીયન સરકારને ફરમાવવા યુનાઇટેડ નેશન્સને માગણી કરી છે.

યુનીયનના સેક્રેટરીએ સાપાને જ્યાં વ્યું છે કે યુનાઇટેડ નેશન્સના સેક્રેટરી એ યુનીયનનું પીટીસન મળ્યાની પહેલેય સ્વિકારી છે. તેની નકલો ડા. મહાતાને, મી. રાઇલ્સ, મી. ફોરટી અને મી. આનને મોકલવામાં આવી છે. પીટીસન માં યુનીયન, જે સાઉથ આફ્રીકાના એક ક'થો બીન-ગોરાઓ વતી મોલ વાતને દાવો કરે છે, તેણે ઉપરોક્ત માગણીને માટે નીચેના કારણે જ્યાં વ્યાં છે :

કેપ એફ યુડ ઢોપ, નાટલ, જોરેજ ફી રેટ અને ડાંસવાલની ગોરી લઘુ મતીઓના પ્રતિનિધિ મંડળો, જે ૧૯૧૦ માં ફ્રીનીબનમાં મળ્યાં હતાં, તેઓને બીન-ગોરી બહુમતી તરફથી સંમતી કે સહાનુભૂતી આપવામાં આવી નહોતી.

સાઉથ આફ્રીકાના યુનીયનની સ્થાપનામાં બીન-ગોરાઓનું પ્રતિનિધિત્વ નહોતું તેમ તેને તેઓ તરફથી કરી સંમતી કે અનુમોદન આપવામાં આવ્યું નહોતું.

તેમ સાઉથ આફ્રીકાના યુનીયનના બંધારણને ખરડો, જે તેઓને બતાવવામાં આખો નહોતો, તેને તેઓ તરફથી સંમતી કે અનુમોદન આપવામાં આવ્યું નહોતું.

આ લઘુમતીઓ તરફથી ગેરકામદે હવામાં આવેલું બંધારણ પાલમેન્ટ સ્થાપવાની, અને બીન-ગોરી બહુમતી ની છેલ્લાઓ વીરૂદ્ધ અને તેઓની ગેર દાંબરીમાં કાપદાઓ ધડવાની ગોરાઓને જ સત્તા આપનારું છે.

પીડીશન વધુમાં જણાવે છે કે ગોરી લઘુમતીને યુનાઇટેડ નેશન્સની સભામાં કે આંતરરાષ્ટ્રીય પરિષદમાં સાથે આક્રમકો નામે જાહેરાતો કરીને જ હક નથી અને લોકસભાનના નીચ્ચેના કક્ષે છે કે કોઈ પણ સમાજમાં બહુમતીએ લઘુમતી પર રાજ્ય ચલાવવું નોંધ્યું.

પીડીશનમાં યુનાઇટેડ નેશન્સને એવી માન્યતા કરવામાં આવી છે કે સાથિય આક્રમકોનું અધારણ ખોટું અને નકામું નહેરુ કરની વખતે સાથિય આક્રમકોની

સરકારને તેણે નવું અધારણ ધરાવે તા. ૩૦ જુન ૧૯૫૨ પહેલાં જાતી, રાષ્ટ્રીય કે વર્ણની બેદ રાખ્યા સિવાય પ્રજાનું એક રાષ્ટ્રીય કનવેનશન બરવા અને પ્રજાકીય સરકારને માટે નવું સુટથણી કરવા ફરમાવવું નોંધ્યું.

આ અનુભવની બાબત સાથિય આક્રમકોના યુનીયનની સરકાર સામે તોડાઉતનામાં માટે આંતરરાષ્ટ્રીય અદાલત સમક્ષ રજૂ કરવા યુનાઇટેડ નેશન્સ સંસ્થાને આગળી કરવામાં આવી છે.

રૂપ એરીયાલ એક્ટ પરના નિષ્કળ ગચ્છો

ટેસ્ટ કેસ

લા. યુનિયનની મેજસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં મી. જી. એચ. ડીવેનજીબા પ્રધુખ પછા નીચે લેન્ડ ટેન્ચર એડવાઇઝરી બોર્ડ તરફથી રૂપ એરીયાલ એક્ટ એક મ્યુનીસીપાલીટીને લાગુ પાડવાની ટાંસવાદમાં થયેલી પહેલાંવહેલી અરજ સોંભવામાં આવી હતી.

લાયડનબર્ગની મ્યુનીસીપાલીટીએ એ શહેરના ૧૮ હોલો ક્યુરબો, જેઓ પાસે સાત વેપારના લાયસેન્સો હતાં, તેઓને શહેરની બહાર લગભગ એ માઇલ પશ્ચિમ તરફ ખસેડવાની અને એજ લતામાં કહડો માટે અને નેટીવો માટે ટાઉનશીપો સ્થાપવાની અરજ કરી હતી. આમાં લગભગ બેસો કલાક લોપ સંડોવાયા હતા અને ૧૧૧ નેટીવ ધરવાળાઓએ વધી ઉઠાવ્યો હતો.

બોર્ડે હાજરીની નોંધ લઈ લીધા પછી તેના સભ્યો સુચવાયતી જગ્યા તપાસવા ગયા હતા.

આ સુનામણી એક ટેસ્ટ કેસના રૂપમાં હતી અને લોકો મોટી સંખ્યામાં રસ લઈ રહ્યા હતા. કેસને શામતા વળગતા પહેલાં ઉપરાંત લોકોની નહેરુ સંસ્થાઓના પ્રતિનિધિઓ અને સરકારી ખાતાના અધિકારી કેસ સંબંધવા ફાજર થયા હતા.

લાયડનબર્ગના ટાઉન કલાક મી. ઝરવુ. એ ગ્રેવર જણાવ્યું કે શહેરના ૨૨૫૨ યુરોપીયો, ૨,૦૫૧ નેટીવો ૧૩૯ હોલો અને ૧૦૨ કહડો હતા. હોલોઓ પાસે સાત જનરલ ડીલરના લાયસેન્સો હતા.

તેમણે કહ્યું કે હાલના નેટીવ લોકો સનમાં પાણી માગાં મારફતે લઈ જવું પડતું હતું. સુચવાયેલી ની જગ્યા રેલવે સ્ટેશનની પાસે હોવાથી ત્યાં પાણી નહકમાં મળી નકરો. કહડો અને હોલોઓને માટે પશુ નીજબોની બાબતો અને પાણી પુરાં પાડી શકારો.

મ્યુનીસીપાલીટીના વર્ગીલ અને હોલોઓના વર્ગીલ વચ્ચે દલીલો થતાં

હોલોઓના વર્ગીલ મી. આઇ. એ. મેયજસે કાપેદો અમલમાં સુકવાની મ્યુનીસીપાલીટીની યોજનાને બીલકુલ અન્યાયી અને અપ્રમાણિક તરીકે વર્ણવી હતી.

મ્યુનીસીપાલીટીના વર્ગીલ મી. વી. જી. હેઇમરટાએ મી. મેયજસની ઉલટ તપાસ સામે વધી ઉઠાવ્યો એ પરથી મી. હેઇમરટાએ મોડના પ્રધુખને મી. મેયજસ તરફથી ટાઉચ કલાક મી. ગ્રેવરને પુછવામાં આવી રહેલા પ્રશ્નોને નીચમ બહાર (આઉટ ઓફ ઓર્ડર) ઠરાવવા વિનંતિ કરી હતી.

મી. હેઇમરટાએ કહ્યું, એ દેખીતું જ છે કે આ પ્રશ્નોની પાછળનો હેતુ એજ બતાવવાનો છે કે લાયડનબર્ગના સુખ્ય રરતાપર આવેલા હોલોઓને શહેરમાંથી ખસેડવાની કચી જ્વર નથી. સરકારે જુદી જુદી જાતીના લોકોને જુદા પાડવાના સવાલપર પોતાની નીતી નહેરુ કરેલી છે અને તેને માટે રૂપ એરીયાલ એક્ટ પસાર કરેલો છે.

હવે ટાઉન કલાકને સરકારની નીતી સંબંધી પ્રશ્નો પુછવામાં આવી રહ્યા છે અને તેની સામે હું વધી ઉઠાવું છું.

મી. મેયજસે કહ્યું, મારા સમજવા પ્રમાણે કાપદામાં એવું કહેવાય છે કે તેમને અમલ ન્યાય અને અદલ ઇન્સાઈ થી કરવામાં આવશે.

હું નોંધ છું તેમ બોર્ડનું કામ કોઈ પણ લતામાં રૂપ એરીયાલો પાડવા માં આવે તે ન્યાય અને ઇન્સાઈ પાડવામાં આવેલા છે કે નહિ એ ઠરાવવાનું છે.

હું કહેવા માગું છું કે પ્રસ્તુત દાખલા માં મ્યુનીસીપાલીટી તરફથી લતાઓની વહેંચણીની રજૂ થયેલી યોજના બીલકુલ અપ્રમાણિક અને અન્યાયી છે.

પ્રધુખે ઠરાવ્યું કે મી. મેયજસે ઉઠાવેલા પ્રશ્નો નીચમસરના છે.

ટાઉન કલાકની જુબાની મી. ગ્રેવરે કહ્યું કે મ્યુનીસીપાલીટી

નજીકના અવિખમાં શહેરમાં મોટા ફેરફારો કરવા ધારે છે અને ધણા ઉલોખપતીઓએ લાયડનબર્ગમાં આવવા નો પોતાનો કપાદો દર્શાવેલો છે. રૂપ એરીયાલ એક્ટની રૂચે ખાસ ઠાઉન પ્લેનિંગ રજીમ તંબાર કરવા માં આવી છે.

ઇરીગેશન પ્લાનિંગ અને પ્રાંતિક સરકારે પા. ૭૦,૦૦૦ની પાણીની રજીમ પાસ કરેલી છે અને પા. ૧૧૫૦૦ની ઇલેક્ટ્રીસીટીની રજીમને ધ્યાન દેવાય રહ્યું છે.

મી. મેયજસ તરફથી ઉલટતપાસમાં તેમણે કહ્યું કે ૧૯૩૨માં અગીયાર હોલોઓ પાસે વેપારના લાયસેન્સો હતા બ્યારે આજે સાત છે. મી. મેયજસે કહ્યું કે તેમને સુચવું છું કે ૧૯૩૨ બાદ લાયડનબર્ગની મ્યુનીસીપાલીટીએ કોશિષાટીકોને વેપારના લાયસેન્સો આપવાનું એણે કરવાની નીતી અપલ્યાર કરેલી છે.

મી. ગ્રેવરે એ હું કહુલ કરવા તંબાર નથી.

મી. મેયજસે આ ચાર જુદાં લેતાઓ પાડવાનો વિચાર કોનો હતો? રૂપ એરીયાલ એક્ટનો.

આ ખાસ યોજના કોણે તંબાર કરી?—ટેકનીકલ એક્સપર્ટોની સાથે મસલત કરી ટાઉન કમિશીલે કરી.

શું તમે મબીરપણે કહી શકશો કે આ યોજના સધળા વર્ગોને ન્યાય અને અદલ ઇન્સાઈ કરવાના ધોરણે થઈ છે?—હા.

મી. ગ્રેવરે કહ્યું કે બનવાજેગ છે કે મોટા ભાગનો વેપાર યુરોપીયનો અને નેટીવો તરફથી આવે છે એ મી. મેયજસની સુચના ખરી હોય.

મી. ગ્રેવરે કહ્યું કે હોલો કુકાનદારો પ્રખાનાં સધળા વર્ગો સાથે વેપાર કરી શકે એવા શહેરના મધ્યરથ સ્થળમાં આવેલા છે.

મી. મેયજસે કહ્યું તેમ માને છે હવે તમે તેઓને ન્યાં ખસેડવા માગો છો ત્યાં તેઓ એવીજ સગવડવાળી સ્થિતિમાં હશે?—હા.

આ ધણું ઉગાઉ જવાય છે. શું તમે મબીરપણે તેમ કહેો છો?—હું જવાબ આપી શકુએ છું.

મી. ગ્રેવરે કહ્યું સુચવાયેલા હોલો લતામાં જેને જવું હોય તે સહેલાઈથી ત્યાં જઈ શકે છે.

મી. મેયજસે કહ્યું ખરેખર, તમારો એવો મત છે કે શહેરથી તે માઇલ ઉપર એક ટેકરીપર ગંદવાડ નાખવા ના સ્થળની બાણુમાં આવેલી જગ્યા, ન્યાં રસ્તો પશુ નથી, તે હાલના શહેરની અંદર આવેલા મધ્યરથ સ્થળ ના જેવીજ સારી છે?

મી. ગ્રેવરે જવાબ નહિ આપ્યો. મી. મેયજસે કહ્યું કે શહેરના અવિખના ફેરફારો વિષેના મ્યુનીસીપાલીટીના અત્યંત આશવાદને માટે

કશું વાજબીપણું જોવામાં આવતું નથી, ૧૯૩૬ બાદ વસતીમાં લગભગ ૨૦૦ નો વધારો થયો છે અને લાયડનબર્ગ માં કંઈ પણ ઉલોગો આવે એવા બાબતે કશું ચિન્હ દેખાય છે.

નવા લતાઓમાં બતી અને પાણી ની સમગ્ર પુરી પાડવાની સુચના વિષે મી. મેયજસે કહ્યું કે હાલના લોકોલમાં પાણીના નીચોની કચી સગવડ નથી અને પાણી માગમાં લાવવું પડે છે. મી. મેયજસે કહ્યું એ ખર્ચ નથી કે પ્રત્યેક ઘર દીઠ દિવસનું માત બાર ગેલન પાણી પુરું પાડવામાં આવે છે?—બોક્સ આંકેટો હું જણાવેા નથી.

શું એ ખર્ચ છે કે રવીવારે પાણી પુરું પાડવામાં નથી આવતું?—ખર્ચ છે.

મી. ગ્રેવરે કહ્યું કે જુલકાળમાં ઇન્ટેરીકોને ઉપલવ ફાટી નીકળ્યો હતો, પરંતુ તેનું સુખ્ય કારણ નેટીવો એ અગ્રાઓમાંથી અંકું પાણી પીધું હતું એ હતું.

મી. મેયજસે કહ્યું તેમને મને કહેવા માગો છો કે જે લોકોશન ૧૯૩૯માં સ્થપાયું હતું તેમાં આજે તેર વર્ષો પછી પાણીના નીચોની સગવડ નથી થઈ?—તમે એ જુલો જતા જણાવ્યો છો કે તે દરખાવાનમાં યુદ્ધ થઈ ગયું. મી. મેયજસે કહ્યું ની જુલો મર્યો; હું તો તેમાં હતો. પરંતુ અમુક બીજા લોકો જુલો મર્યા જણાય છે.

બોર્ડનું કામ જુલ દિવસ માલવાનું હતું પરંતુ બોર્ડના સભ્યો અને અરજદારો અને વિરોધ કરનારાઓના વર્ગીલો વચ્ચે એક કલાક કરતાં વધુનો અત્યંત ખાતગી મસલત થયા પછી પ્રધુખે બરેલી કોર્ટમાં પાછા આવી નહેરુ કહ્યું કે “આ સુનામણી માણુ રાખવાયી કરી લાભ થવાનો નથી.”

તેમણે કહ્યું કે “બોર્ડની નીતી રૂપ એરીયાલ એક્ટનો અમલ ન્યાય અને અદલ ઇન્સાઈ થી કરવાની છે. સુચવાયેલી જગ્યાએ અને હકીકતો તપાસવા પછી બોર્ડને લાયડનબર્ગ મ્યુનીસીપાલીટીએ રજૂ કરેલી દરખાસ્તોને ખ્યાન દેવું સુકરેલ થઈ પડ્યું છે.

“આ કામને સફળતાથી પુરું કરવાને કામદાની રૂચે બીજી જગ્યાએ સુચવવા ની જ્વર રહેશે તેથી એ જુજબની સુચના આપવામાં આવશે.

બીન-ગોરી કોમને હું જણાવવા છઠ્ઠું છું કે તેઓએ અસહકારી વલણ નહિ બતાવ્યો નેહચે પરંતુ રૂપ એરીયાલને માટે જગ્યાઓ સુચવવી નોંધ્યું. કાપેદો મોટા વહેલો અમલ માં સુકવેજ પડશે અને યોક્સ સુચનાઓ નહિ કરવામાં આવે તો બોર્ડને પોતાની સમક્ષ રજૂ થયેલી સુચનાઓ જુજબ વર્તવાની ફરજ પડશે, અને અન્યાય કરવા નથી ઇચ્છતા પરંતુ અમુક વર્ગો જે સહકાર નહિ જ કરે તો પછી તેઓને જે જગ્યા

આવવામાં આવે તે સ્વિકારી લેવા પડશે.

પ્રમુખે આ બહેરોત કર્યા બાદ દુરતબ લાયકનબર્ગની યુનીવર્સિટીની વતિ હાજર થયેલા મી. વી. ઇ. ડી. ડી. મેટરનાં જણાવ્યાં કે તેમના અસીલો સહવા વગેરે સંબંધ યાવ તેની ચોળના ના માટે મસલત કરવા પુછી છે. તેમજે કહ્યું કે આખા ટ્રાંસવાલમાં સર્વે સામાન્ય માન્યતા છે કે હાંદીઓ એ વેપારમાં બહુ પ્રવેશ કર્યો છે અને તેથી હવે તેઓએ વેપારને બદલે બીજા ક્ષેત્રોમાં પડવું જોઈએ.

ખંડાં આવેલાં કામ પરથી એવી છાપ પડેલી છે કે યુનીવર્સિટીની ઝૂપ એરીયાજ માટે ઉઠાડિ ચોળના રચુ કરી છે. યુનીવર્સિટીની સુચવેલી જણાએ આને ખીલેલી તો નબ હોઇ શકે. તેમાં યુનીવર્સિટીની અર્થ કરે તે પહેલાં તેને ખાતી થવી જોઈએ કે તે સ્વિકારારી કે કમ.

યુનીવર્સિટીની શહેરને કારખાર જેવી રીતે ચલાવે છે અને ખાસ કરી નેટીવ લોહશનને વહીવટ કષ રીતે ચલાવે છે તેની પશુ અહિ દીકા થઇ છે અને એવું સુચવવામાં આવ્યું છે કે તેજે દુચવેલા લવા સ્વિકારવામાં આવશે તો કાપદાનો અમલ લીલા કરવામાં આવશે.

મી. હીમરટાએ કહ્યું કે કાપદામાં ખાતી આપવામાં આવી છે કે તેને અમલ ન્યાયથી કરવામાં આવશે અને હાંદીઓ કે કાષ પશુ બીજા વર્ષ તરફ દુધી લાગુથીથી વર્તવામાં આવે એવો સલાહજ નથી.

સાર બાદ મી. મેઇઝરને કહ્યું કે, મારા સુઝ મીને ક્યું છે તેવું રાજકીય બાણ્ય કરવા નથી ઇચ્છતા.

હું માત્ર થોડાજ શબ્દો ને રીતે કું રિધતિ જોઇ રહ્યો છું તે વિષે કહેવા ઇચ્છું છું. અને ખાસ કરી મુશ્કી પ્રમાન ડો. ડોંગીસે પાલોનેટમાં જીવ્યારેલા શબ્દો ટાંકવા માયું છું. તેમજે કહ્યું હતું કે "આ ખીલને અમલ ન્યાયથીજ કરવામાં આવશે. ન્યાયપર નહિ રચાયેલી હોય તેવી કાષ પશુ ચોળના સહવા યદજ નહિ શકે."

યુનીવર્સિટીની સુચવેલી ચોળના માનની હાંસી કરનારી છે. તેમના અસીલો મોડ સમજા રચુ કરવામાં આવેલી કાષ પશુ ન્યાયી ચોળનામાં સહકાર આપવા તથ્યાર છે. પરંતુ પ્રત્યુ ચોળના જેવી કાષ પશુ ચોળના નો અને સખત નિરોધ કરીયું.

ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન એરનાઇઝેશન ના પ્રમુખ મી. એ. આઇ. મી. ટીએ કહ્યું કે તેમની સંરચા બીજા મોડ પશુ ચોળનાએ તપાસવામાં મોડ સાધે પુરેપુરો સહકાર કરવા તથ્યાર છે. તેમજે કહ્યું, ટ્રાંસવાલમાં હાંદીઓને વેપાર સિવાય બીજા કશા હકો નથી. તેનાથી ખેતી થઇ શકે તેમ નથી.

કારણ તેને જમીન માલિકીનો હક નથી. તેનાથી સરકારી નોકરી કરી શકાય તેમ નથી તેમ કાષ ક્ષેત્રે યુનીવર્સિટીની સહવા તેમ નથી એટલે યુનીવર્સિટીની ને કાષ પશુ બીજા ચોળના રચુ કરે તેમાં આ વરડુનો તેજે ખ્યાલ કરવાની જરૂર છે.

મી. જી. જી. રોલેવો, એ એરીકન નેશનલ કોંગ્રેસ અને લાયકનબર્ગની કલડ કોમની વતી હાજર થયા હતા તેમજે કહ્યું કે મોડની સમજા રચુ થએલી ચોળના અપ્રમાણિક હતી.

મી. હીમરટા: "પ્રમુખ સાહેબ, મારે વાંધા ઉઠાવવો પડશે" પ્રમુખ: "મી. રોલેવો, એ શબ્દ વધારે પડતો આકારો નહિ અણ્યા?" મી. રોલેવોએ કહ્યું કે એ દેખાતું જ છે કે યુનીવર્સિટીની આખી ચોળનાની પાછળનો એકમાત્ર જેટ હાંદી વેપારીઓના આર્થિક હકો છીનવી લેવાનો અને તેઓને રાજ વગરના કરી મુકવાનો છે.

મારા અસીલોએ મને જણાવવા સુચવ્યું છે કે તેઓ લાયકનબર્ગમાં ઝૂપ એરીયાજ એકટના અમલનો વિરોધ કરે છે કારણ તેઓ ઇલાયદા વાડાએ સ્થાપવાના સિદ્ધાંતની વિરુદ્ધ છે.

ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસના વાઇસ પ્રેસીડન્ટ મી. વાઇ. એ કાછલીયા ઝૂપ એરીયાજ એકટના ઝુજોદેથી પર યોલવા ગયા એટલે પ્રમુખે તેમને રોકયા.

મી. કાછલીયાએ કહ્યું કે ટ્રાંસવાલ નાં પ્રબલસત્તાક વખતે હાંદીઓ ટ્રાંસ વાલમાં કમ્પેસર દાખલ થયા હતા.

પ્રમુખ: અમે અહિ ટ્રાંસવાલના હાંદીઓની તવારીખની કે ઝૂપ એરી યાજ એકટના સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરવા જોઈલા નથી. જે એટલજ જણાવવા માયું છું કે આ કામ મુલતવી રાખ વામાં આવે તેની સામે તમારે કરી વધે: છે કે નથી.

મી. કાછલીયાએ કહ્યું કે મોડને જો એવું કરાવે કે આ શહેરના ૧૪૬ હાંદીઓને સુચવાયેલા નવા લગામાં ખસેડવા તે તવા મુકાદાનો અમે વિરોધ કરીયું. તેમજે ઝૂપ એરીયાજ એકટ રદ કરવા મુશ્કી પ્રધાનને બલા મણુ કરવા મોડને કહ્યું.

જી. ડી. સંસ્થાઓનાં નિવેદનો યુનીવર્સિટીની ચોળના સામે વિરોધ કરનારી સંસ્થાઓમાં આરીકન નેશનલ કોંગ્રેસ (ટ્રાંસવાલ), ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ, ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન એરનાઇઝેશન, અને લાયકનબર્ગ કલડ કોમ હતી.

આરીકન નેશનલ કોંગ્રેસે રચુ કરેલાં નિવેદનમાં આખા ઝૂપ એરીયાજ એકટ નો સિદ્ધાંત તરીકે વિરોધ કરવામાં આવ્યો હતો અને જણાવવામાં આવ્યું

હતું કે આ અત્યંત ખરાબ અને અલોકશાસનવાદી કાયદો છે, જે બીજા ગેરમાર્ગના સામાજીક આર્થિક અને રાજકીય વીકારને રોકનારો છે તેને અમલમાં તે કાષ પશુ પ્રકારને સહકાર આપશે નહિ.

લાયકનબર્ગની ચોળનાના સંબંધમાં નિવેદનમાં જણાવ્યું હતું કે એ શહેર માંથી આરીકનોના ધરો ઉખેડી કાઢવા માટે કહ્યું વાચ્યબીપણું નથી. ત્રણ વર્ષ ઉપરજ લાયકનબર્ગના અન્ય રમણોમાં વસતા આરીકનોની મોટી સંખ્યાને હાલના લોહશનમાં આવી વસવું પડ્યું છે નાં તેઓએ પોતાની જીવનની કમાઇ પોતાના ધરો પાંધવા માં ખરચેલી છે.

પુરાં અથવા અધુરાં પાંધવામાં આ લેલાં ધરોનો અંદાજ પા. ૩૦,૦૦૦ નો કાઢવામાં આવ્યો છે.

હાલના લોહશનમાંથી આરીકનોને કાઢવામાં આવશે તો તેઓએ રોકેલી યુનીવર્સિટીને સર્વથા ખોટ જશે કેમકે કાપદામાં તુકસાની આવાનો કશી સમજા કરવામાં આવી નથી.

ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ તરફથી રચુ કરવામાં આવેલાં નિવેદનમાં લાયકનબર્ગ યુનીવર્સિટીની ચોળનાને કેરીલી વજીવવામાં આવી હતી અને જણાવવામાં આવ્યું હતું કે તે ભત્તી અને અમલ ન્યાયથી કરવામાં આવશે તેમ જોઇએ પર રચાયેલી છે, હાંદી કોમને નાશ કરનારી છે, લાગતા વળગતા

લોહાની ઇલાઓનો સદંતર અમલજ ના કરનારી છે અને ધર્મની અપહીન સ્વતંત્રતાપર જોશરમી પ્રકાર કરનારી છે.

જે ચોળના સ્વિકારવામાં આવશે તો આ દેશમાંથી હાંદીઓને હાંકી કાઢવાની ગેરવાબી નીતી સિદ્ધ થશે અને લોહાના આર્થિક હકો અને સામાજીક દરજ્જાને હુડી લેવામાં આવશે.

ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન એરનાઇઝેશન જણાવ્યું કે લાયકનબર્ગની ચોળના ધારાસલાના ઇરાદાઓની વીરુદ્ધ છે અને કાયદો કેવી રીતે અમલમાં મુકાશે એ બાબતના મુશ્કી પ્રધાન અને અન્ય સરકારી અમલદારો તરફથી કરવામાં આવેલાં કથનોની વિરુદ્ધ છે.

સુચવાયેલો લત્તો હાંદીઓને હાલ છે તેના બદલમાં લાયક નથી અને તેથી કાપદાની કલમ ૨૭ (૫) ની વીરુદ્ધ છે.

વધુમાં તેજે જણાવ્યું કે એ લત્તો કાલેસર રચપામેા નથી તેમ ટાઉન શીપ્સ એન્ડ પ્લેનીંગ કોર્ડાઇનસની રૂએ એક ટાઉનશીપ તરીકે સ્વિકારાયો નથી.

લાયકનબર્ગની કલડ કોમ તરફથી રચુ થએલાં નિવેદનમાં કલડને ભત્તી અને વજીના આધારે વાજાઓમાં ગાંધ બેદ પર રચાયેલી છે, હાંદી કોમને નાશ કરનારી છે, લાગતા વળગતા

સત્યાગ્રહનો અર્થ

(મહાત્મા ગાંધીજી)

સત્યાગ્રહનો અર્થ એટલે આપણે દેખાએ છીએ કે પહેલી શરત તે છે કે લડતવાળાને સંલેનો આગ્રહ—સંલતું બાળ—હોવું જોઈએ. એટલે તે માણસે માત્ર સસ ઉપર આધાર રાખવો જોઈએ; એક પગ હાંધી અને એક પગ કુશમાં એમ ન થઇ શકે. એવો માણસ વયમાં કચરાઇ જવાનો. સત્યાગ્રહ એ કંઈ ગાજરની પુડી નથી. તે વાગે તો વખાડુ નહીં તો ચાવી જણવું. એમ માનનાર રખડી મચવાનો. શરીરખળની આખી વળા અથવા શરીરખળ નથી ચાલતું એટલે પરાજી સત્યાગ્રહી થવું પડે એવું માનનારાને સત્યાગ્રહ લડે છે આ તલનમાલી વર્તે છે. આવું માનનારને લડતની ખબર નથી એમ કહી શકાય.

સત્યાગ્રહ તે શરીર ખળ કરતાં વધારે છે અને તેની આગળ શરીર ખળ એક તણપણા સરખું છે. શરીર ખળમાં મુખ્ય વાત એ છે કે બળીએ કરતાં રખડીમાં મુશ્કે છે, એટલે કે તે બીજુકેલીની વાત છે. રાજાનું બળ શરીરને કંઈજ નથી અણવો. તેનામાં કરતાં પેસીજ ન શકે. તેથીજ તે

બહારનાં થયીઆર ધારણુ કરવો નથી, અને મોતનો ડર રાખ્યા સિવા અંત લગી મુશ્કે છે. એટલે સત્યાગ્રહીનામાં શરીરખળ કરતાં વધારે હિંમત હોવી જોઈએ. આમ સત્યાગ્રહીને પ્રથમ તો સત્યનું સેવન, અને સત્ય ઉપર આરથા હોવાં ધરે છે.

તેનામાં પેસીની ખેડરકારી હોવી જોઈએ. દોલત અને સત્યને સદા અણુબનાવ રહેલો છે ને આખર સુધી રહેશે. જે દોલતને વળજે છે તે સત્ય ને જળગી શકતો નથી.....આનો અર્થ એમ નથી કે સત્યાગ્રહી પાસે દોલત હોવાજ નહીં. તેની પાસે દોલત કાષ શકે. પણ પેસી તેનો પરમેશ્વર ન થઇ શકે. સત્યને સેવતાં પેસી રહે તે ઠીક છે નહોં તે તે હાથને મેલ છે એમ સમજી તેને જતો કરતાં એક પગવાર પણ અંચોઠા બવાવ નહીં. આતું મન જોજ ને કરવું હોય તેનાથી સત્યાગ્રહ નેજા લેવાવ. વળી જે દેશના રાજની સાથે સત્યાગ્રહી થવું પડે છે તે દેશમાં સત્યાગ્રહીની પાસે દોલત હોવી એ મુશ્કેલીની વાત છે. રાજાનું બળ માણસ ઉપર નથી ચાલતું પણ તેની દોલત અથવા તે તેની બીક ઉપર

ચાલે છે. કતો ખળોનો છુટી લેવાની વાતથી અથવા તે તેના શરીરને તુકસાન પહેલાંઆડવાની ખીકથી રાત્રી રખત પાસેથી જે કરાવતું હોય તે કરાવે છે. જેટલે જુલમથી રાત્રીના રાત્રીમાં ઘણું ભાગે જુલમમાં ભાગ લેનાર માણસથીજ પૈસા એકઠા કરી શકાય છે. જુલમમાં ભાગ લેવા એ તે સત્યાગ્રહીથી થાય નહીં એટલે એથી સ્વિત્તિમાં સત્યાગ્રહીએ ગરીબાઈ માં તવંગરી માનવી ધરે છે.

આ સંબંધી એ વિચારવા જેવું છે કે શરીરબળ અનુભવાતું પણ આમાં તું ઘણું તનવું પડે છે. છુખ, તરસ, થંડ, અને તાપ વેદનાં પડે છે. કુટુંબ માયા ઊંડાની પડે છે. પછસાં નવ્તો કરવા પડે છે. ભોવર લોકોએ શરીરબળ અનુભવાતું આ બધુંએ કરવું. તેઓ ના શરીરઆગ્રહમાં અને આપણા સત્યાગ્રહમાં તદ્દાવત એ મોટો છે કે તેઓની બાહુ પાસા બાહુ હતી. વળી શરીરબળથી તેઓ મગરૂર થયા, અરથા છલ્યા તેમાં તેઓ પોતાની આગલી દશા ભુલી ગયા. બલીમની સામે બલીમી હાથિયારથી હામ્યા તેથી તેઓ હવે આપણી ઉપર બલીમ થઇ ખેડા છે. સત્યાગ્રહી હાલને છતે ત્યારે તેની છતવું પરીણામ તેને તેમજ બીજાને સાહેબ આવે. સત્યાગ્રહી કોઇ દિવસ સત્યને બળવતીને બલીમ નવ થાય.

સત્યાગ્રહીને કુટુંબની માયા ઊંડાની પડે છે. આ બહુ અધરી વાત છે પણ સત્યાગ્રહ તેના નામ પ્રમાણે તલવારની ધાર છે. અને અંતે આમાં પણ કુટુંબનો લાભ જળવાય છે. કેમકે કુટુંબીઓને સત્યાગ્રહની લગની લાગવા નો વખત આવે છે અને એ લગની જેને લાગી તેને પછી બીજી ઈચ્છા રહેતી નથી. અમુક દુઃખ વેદતાં, ધન ગુમાવતાં, જેલ જતાં, કુટુંબનું શું થશે એ શોક કે શંકા થવાં ન બેઇએ. જેણે હાંત આપ્યા છે તે ચાલણુ આપણી. સરખ, વીજી, વાઘ, વરૂ વિગેરે બધાનક જેવું કે પ્રાણીને પોતાનો ખોરાક જે આપી રહ્યો છે તે માણસ જનને જુલવા વાળી નથી. આપણે જે વલખાં મારીએ છીએ તે શેર કે બાનવીનાં કે મુકી ધાનના નહિ પણ ખટ મધુરા રવાદ કરવાના. ટાઇ સદન થઇ શકવા પુરાતાં જેવાં તેવાં કપડાંના નહિ, પણ રેશમ કીનપાખના. જે આ લવરી મુકી દઈએ તેા કુટુંબના બરણ પોષણથી ચીંતા થોડીજ રહે છે.

આમ સત્યાગ્રહી કોણુ થઇ શકે તેના વિચાર કરનાં છેવટ એ આવે છે કે જે ધરમ-દીન-ઉપર ખરી આરથા વાળા હોય તેજ સત્યાગ્રહી થઇ શકે. “યુષ્મને રામ બમલમે છુટી” એ આરથા નાંહે. દીનતું નામ લખે દીનથી છૂટાં કામ કરવાં એ દીન નહિ. પણ જે

ધરમ, દીન તે ધમાન ખરી રીતે જળવનાર છે તેનાથી સત્યાગ્રહી થઇ શકાય. એટલે કે જે માણસ ખુદા કે ધરમ ઉપરથી બધું છેડે છે તેને જગતમાં કદી દારવાતું રહેજીવ નથી. લોક દાખી કદી તેથી તે દાખી અણુય નહિ. લોક છલ્યા માને તેમાં છત પણ નહિ. તે તેા જે જળે છે તેજ જળે છે.

આ સત્યાગ્રહનું અર્થે સ્વરૂપ છે. તેને કંઈક ભાગે દક્ષીણુ આફ્રીકાના ટાઈગરો જળવું છે. જાણીને કંઈક ભાગે તે પાળવું છે. તેટલામાંથી પણ તેનો અમુલ્ય રસ આપણે ચાખી શક્યા છીએ. જેણે સત્યાગ્રહને ખાતર સરવે જવું કરવું છે તેણે સહુ મેળવું

ટ્રાંસવાલ ઈન્ડિઅન કોંગ્રેસની ખાસ કોન્ફરન્સ

ટ્રાંસવાલ ઈન્ડિઅન કોંગ્રેસની એક ખાસ કોન્ફરન્સ ગેયા રવીવારે ગરૂપ એરીયાલ એકટ, ઈવેન એક્ટ એકશન, ઠાઠાઈઓના સવાલ વિ. ની ચર્ચા કરવા જોડાનીસખર્ખના ટ્રેડઝ હોલમાં મળી હતી. અનાયી કાયદો એનો સક્રીય વિરોધ કરવા સંબંધી બીન-ગોરી સંસ્થાએ કરેલી સંયુક્ત યોજના (જોઇન્ટ ઈવેન એક્ટ એકશન) ને ટેકા આપનારા અને સ્વયંસેવકોની બરતી કરવા અને “બીલીયન શીલ્ડીંગ ફીડમ ફન્ડ” ઉભું કરવામાં સક્રીય ભાગ લેવાનો હરાવ થયો હતો. ઉપરાંત કોન્ફરન્સે નીચે પ્રમાણે વધુ દારવાઈ કયો હતા:

“લાખડખજ શહેરમાંથી બીન-ગોરા એને કાઢવા માટે લાખડખજ મ્યુનિસીપાલીટીએ લેન્ડ ટેન્ડર એડવાઇઝરી બોર્ડને કરેલી અરજીમાં મ્યુનિસીપાલીટી ની ચએલી પ્રાયમીક હારને માટે સંતોષ દર્શાવવા સાથે આ કોન્ફરન્સ બોર્ડની એક્ટ મુલતવી રાખવાના પગલાંને ગરૂપ એરીયાલ એકટને કામ કરતો કરવા લાગતા વળગતા લોકો પાસે બીજી યોજના કિતકારવાનાની બોર્ડની એક્ટ વાલાકી મણે છે. કોન્ફરન્સ ઠાઈ ટેમને આ દંદામાં નહિ સપડાવા એવવથી આપે છે કારણુ ગરૂપ એરીયાલ એકટ જાતેજ એવો કાયદો છે કે જેનો ન્યાય અને અદલત-સાધ્ધી કદી અમલ થઇ શકેજ નહિ. આ ખાખતમાં કેટલાક બાઇઓએ બીજી યોજના કિતકારવામાં બોર્ડને સહકાર આપવાની કહુલાત આપી છે તેને માટે અલ્પત ખેદ દર્શાવે છે અને ઠંઠાપુરક જણાવે છે કે ગરૂપ એરીયાલ એકટની રૂએ લતાકી રથાપવાની કોઇ પણ યોજનાથી બીન-ગોરાએના રચાપિત હકો અને રોજાના સાધનેતું રક્ષણ થઇ શકવાતું નથી. અને તેથી એ બાઇઓના પગલાંને ઠાઈઓના તેમજ બીન-ગોરાએના હિતોને ગંબીર

છ. કેમકે તેઓ સંતોષ માને છે. સંતોષ એ સુખ છે. બાકી સુખ કોણે જળવું છે? બીજું સુખ તે તેા ઝંઝાવાની જેમ તેની આગળ જઇએ છીએ તેમ તે તેટલુંજ દુર દેખાય છે.

આમ વિચારી દરેક ઠાઈ સત્યાગ્રહી બને એમ અગે હમ્મીએ છીએ. એ હમ્મીઆર હાય આવશે તેા બધાં અનાયથી થતાં દુઃખોને દુર કરવા તેા કેમકે લાગશે. તે અઠોજન નહિ પણ દેશમાં વધારે ઉપયોગી છે. માત્ર તેવું અર્થે સ્વરૂપ સમજવું જોઇએ. તે સમજવું સહેલું તેમજ અધકું છે. શરીર બળીયા પણ કોઇકજ થાય છે. ત્યારે સત્ય બળીયા તેથી પણ થોડાજ હોય.

મી. માઇકલ રોકેટની સંસ્થા
મી. માઇકલ રોકેટ જેમણે યુનાઇટેડ નેશન્સમાં સા. વેરટ આફ્રીકાના નેટીવો માટે ઝુબેશ ઉઠાવી હતી અને જેને સાઉથ આફ્રીકાની સરકારે આ દેશમાં આવવાની બંધી કરી છે તેમણે લંડન માં સાઉથ આફ્રીકા જુરો નામની નવી સંસ્થા ઉભી કરી છે. જેમાં બ્લોમિંગ્ડ રાખવામાં આવ્યો નથી. મી. રોકેટ એ સંસ્થાના માનદ ડીરેક્ટર રહેશે અને પહેલાં પ્રયુખ સાહુ મજુર પ્રધાન લોડ પેકનહેમના પલિન લેડી પેકનહેમ રહેશે.

પર જુર જુ

—મધ્ય પ્રદેશના ગુણા જીલ્લામાં આવેલા પડાઉવના રાજ સાહેબ મંગા-સાહે ૧૯૨૫ એકરતું પોતાનું સરખેડા ગામ આચાર્ય વિનાયકને ભૂમીદાન માં બેટ આપ્યું છે.

—પાકીસ્તાન સરકારે પાકીસ્તાન એલીમ્પીક એસોસીએશનને હેલ્સીંકી માં હોકી અને અંગ કસરતમાં હરીફાઈ અને ઉતરવાને પા. ૧૯૮૮૦ ની રકમની ગ્રાન્ટ આપી છે.

મી. જે. આર. હાટશોન
ઇમીગ્રેશન પાતાનાં માહુ અમલ દાર મી. જે. આર. હાટશોન જેઓ પોતાની સરકારી નોકરીપર થી દરામત થયા બાદ ઇમીગ્રેશનને લગતા કેસોનું પાનબી કામ કરતા હતા, તેઓ કેટલીક મુલતવી બીમારી ને લીધે અપંગ થઇ ગયા હતા. હવે તેઓ સાળ થયા છે અને ઇમીગ્રેશનને લગતી બાખતોને ધ્યાન આપે છે. જેઓને તેમની મુલાકાત લેવી હોય તેઓ પહેલેથી એપોઇન્ટમેન્ટ કરીને તે જઇ શકશે તેમનું શીરનામું રૂમ નંબર ૧૯, ૯૫ કમીશનર રીટ, જોડાનીસ બર્ગ. ફોન નંબર: ૩૩-૭૩૧. ધરતો ફોન: ૪૫-૪૫૩૯.

વિવિધ

હાઈ કોર્ટ એક્ટ પ્રોવિઝન બીલ
પાર્લીમેન્ટે પસાર કરેલા કાયદાપર અદલતોની સત્તા નાખુદ કરનાઈ હાઈ કોર્ટ એક્ટ પાર્લીમેન્ટ બીલ ધારાસભા માંથી સહેલાઈથી પસાર થઇ અયું છે કેમકે કમીટી રોજથી વિરોધ પડે અસહકારની વલણ અખતવાર કરી હતી.

અમે દરેક જાતના કોળીની ઠાથા તેમજ તેનો આટો જાતી દેખરેખ નીચે બનાવીએ છીએ તેમજ એકપોર્ટ કરીએ છીએ. જેવા કે મગજાળ, અડદાળ છડી. અડદાળ છડીના આટો, તુવેરદાળ ત્યા ચણાદાળ ચોકખા કાયજનીલેલા. ચણાનોઆટો ચોકખા કાંકરી વગરનો, વાલદાળ, વાલ, મઠ, મસુરદાળ, બાનરી સાક કાલ ત્યા હોડેલી, ચોળાદાળ, રાંગગરો, વગેરે બાવ ત્યા સેખેલો માટ લખો

AFRICAN DALL & FLOUR MILL.
Tel Address : "DALLMILL"
P. O. Box 888, MOMBASA.
Kenya Colony.

સરહદના ગાંધીની જીવન ઝરમર

સરહદ પ્રાંતના વેસાવર જીવનમાં ઉત્તમાનજી મામના ખાન સાહેબ બહેરામખાનને લોક ખાન અખુલમખર ખાનને બનમ સને ૧૮૯૦માં નેહ મહીનામાં થયો હતો. તેમના મોટા ભાઈ ડો. ખાન સાહેબ તેમનાથી ૭ વર્ષ મોટા છે. ગૌભવમાં ઉછેરલા આ બંનેને ભાઈઓ ખુબ સાદા સીધા કઢાવર પઠાણો છે. તેમના માતા પીતા વણુ ધાર્મીક અને બહાદુર હતાં. પીતા લગભગ ૧૦૦ની આસપાસ પહેલિ ૧૯૨૬માં મરણુ પામ્યાં. ખાન બંધુઓના પીતા ખુબ સુધારક હતાં. આથી મોટા ભાઈ ખાન સાહેબે ઈંગ્લંડ માં અભ્યાસ માટે અગીયાર વર્ષ ગાળ્યા હતાં. રીવેટ પીલ્સના અધીશન વખતે ૧૯૨૯માં ગાંધીજીની અસહકારની ઠાકલ થઈ ત્યારે ડે એપ્રીલના ખાન અખુલ મહરખાનને પકડવામાં આવ્યાં અને તરતજ તેમના પીતાને પશુ ક્રેડ કરવામાં આવ્યા. તેઓ ડે મહીના નેહમાં હતાં. ખાન અખુલ, મહર ખાનને તેમના મીત્રો બાદશાહખાન કહેતાં અને ગાંધીજીની ચળવળમાં ભાગ લેતા થયા પછી તેમને સારાએ ભારત સરહદના ગાંધીના પ્યાર નામથી જોળખતું થયું હતું. કઢાવર ચરીર સારી નેપી લંચાઈ પહોળાઈ છતાં સ્ત્રી થી પશુ વધુ શરમાળ અને નમ્ર એ જ્ઞેમની ખાસ ખાસીયત છે. બંને ભાઈઓની પ્રાયમીક કૅળવણી વેસાવર ની મીશન સ્કુલમાં ચાલીના વિરાય સામે થયને પશુ તેમના પીતાએ તેમને આપી હતી. મીત્રાનું માનવું હતું કે મીશન સ્કુલમાં બહુવાથી તેઓ ખ્રીસ્તી થઈ જશે. મોટા ભાઈ મેટ્રીક થયા પછી ઈંગ્લંડ દાકતરીના અભ્યાસ માટે ગયા. અને ન્યારે નાના ભાઈને મેટ્રીક વાનો વખત આવ્યો ત્યારે ધરમાં એક બે કુટુંબીઓના મરણને લઈ થોડા વખત માટે તેને અચુબ ચિન્હ મળી નવું સુલ્તની રાખવામાં આવ્યાં. ન્યારે નીજ વારની ઈંગ્લંડ જવાની તકવારી આ થઈ ત્યારે ખખર આવ્યા કે ડો. ખાન સાહેબે ઈંગ્લંડમાં એક ધરોપીયન સ્ત્રી સાથે લગ્ન કર્યાં છે. આથી બાદ શાહખાનનું ઈંગ્લંડ જવું સુલ્તની રહ્યું. અને તેઓ અંચર મેટ્રીક ન્ રહ્યાં.

પઠાણ હોવાથી મુળે ન્ રીનક તેમાં મીશન સ્કુલના સંસ્કારીએ તેમને રીનક જીવન તરફ પ્રેર્યો. પશુ ત્યાં દાખલ થતાં જ તેમને એક દીવસ એક કડવો અમુભવ થયો. એક હાંડી મોટા ઓપીસરને મળવા જતા તેઓએ જોયું કે એક નાનો ગોરો અમલદાર તેમની સાથે તોહાઈથી વાલ કરતો હતો આ અપમાન જનક બીનાથી તેમને રીનક જીવન તરફ ધૂણા ઉત્પન્ન થઈ અને તેનો ત્યાગ કર્યો.

ત્યાર બાદ તેઓ અલીમદ જઈ ત્યાં ઉડું શીખવા રહ્યાં. તેવામાં મોહાના આઝાદનાં તંત્રી પદે ચાલતાં "અલ હિલાલ" પત્રના વાંચનથી તેઓ રાષ્ટ્રીય પ્રવૃત્તિમાં રસ લેતા થયા અને મહાત્મા ગાંધીજીના અસહકારના અધીશનેએ તેમના હૃદયપર ખારે અસર કરી અને હિંસાને છોડી અહિંસાને વર્ધા. પઠાણ નેપા કઢાવર હોવા છતાં ખુબ નમ્ર અને વિનયી બની તેઓ ન્યારે બાપુ પાસે શિખ માવે બેસતા ત્યારે તેમની નમ્રતા અને વિનય આદર માગી લેતા. તેઓએ પોતાના સુખોને ત્યાગ કરી સરહદના પઠાણોને અહીંસા તરફ વાળ્યા અને નેહના સંકેટો સર્જી ભારતની

આઝાદીના પવમાં પોતાનો અહીંસક ઠાણો નોંધાવ્યો. ભારત આઝાદ થતા સરહદ પ્રાંત પાકીસ્તાનમાં જતાં ગાંધી વાદીએને નેહમાં ગોંધવામાં આવ્યાં. તે સાથે આ બંને પઠાણ બાઇઓને પશુ નેહમાં પુરવામાં આવ્યાં હતાં. હાલ તેમની તબીબતને કારણે ચાર-સાડા ચાર વર્ષબાદ તેઓને નવજર કે. માં રાખ્યાં છે. અનેક સુપાત્રોના બ્લીદોનેથી ભારતે આઝાદી મેળવી છે. આ ભાઇઓને આપણે બાદ કરી તેમની તંદુરસ્તી માટે હૃથરને પ્રાર્થના કરીએ. હૃથર તેમને નીરોગી લાણુ જીવન બક્ષે એજ પ્રાર્થના.

—સીમલાની નજીક સીવલીક ટેકરીએ માં છ દિવસ સુધી રહેલું વન સળગવા થી પા. ૧૫૦૦ની કીમતના લાકડાં બળી ગયાં છે.

આપ આકે જન્યા ?

ચિત્ર લેખા

તંત્રી વણુ ડોલક

જીવનના સૌથી લોકપ્રિય આ સામ્રા હિકે, પોતાના આહકોને બે વર્ષમાં ચાર બેટ-પુસ્તકો આપ્યાં છે; ત્રીજ વર્ષમાં એ પોતાના આહકોને ત્રણ બેટ-પુસ્તકો આપ માનું સહર્ષ નહીર કરે છે.

ત્રણ પુસ્તકો, ખાસ અંક, હીપોત્સની અંક, માત્ર એકજ વર્ષના લવાજમમાં આહકોને મળે છે.

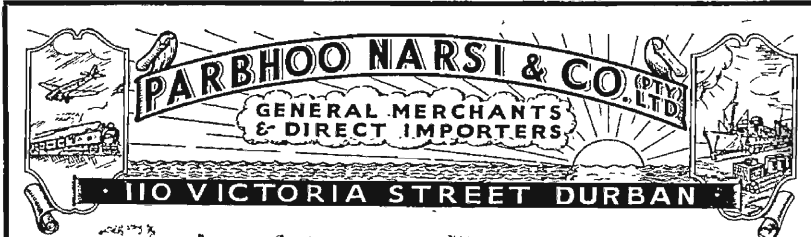
વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૩૬.

ચિત્ર લેખા

સીઅલેક્ષ (ઈન્ડીયા) લી.

૨૬ ખીન્સેસ સ્ટ્રીટ,

નુંબઈ ૨, (ઈન્ડીયા)

ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો ?

“બનતી ઝકપે, સારો માલ, કિશમત ભાવે મોકલાવશું” એમ અમેજ કહીએ, તેના કરતાં અમારા આહકોના સખ્યાબધ પ્રમાણુપત્રોમાંના થોડાંક આપીએ છીએ, તે વાંચરીએ એટલે આપને ખાત્રી થશે કે “આહકોને સંતોષ આપવો” એ અમારો મુદ્દાલેખ અતિશયોક્તિ બચો નથી:—

ફોન: ૨૪૮૪૫.

ORDER FORM

Phone 96   Telegrams: "DUNGARSHI"   P.O. Box 7

Dungarshi Morarjee & Co.

GENERAL MERCHANTS

LOUIS TRICHARDT 12th Nov 1951

Northern Transvaal.

.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

ગાંધીવડુ,   કંટોર,   ઘર-મથુ દવાઓ,   હવન-પુળની સામગ્રીઓ.

નુંબઈ સમાચારના પંચાંગ કીમત રૂ. ૩-૯.

સુધારો

મેસર્સ ઝીણામધર્સના બાઇ શ્રી. જોડુભાઈના અવસાનની થોડા વખત પર 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'માં પ્રસિદ્ધ યજ્ઞેલી નોંધમાં શુભથી એવું ઉપાયું હતું કે હોટેલનર રમયાન માટે મેસર્સ હરિલાલ માણુકલાલની પેટીના માલિક શ્રી. મણુકલાલ શુભાએ પા. ૨૫ની ૨૩મ નેટ આપી હતી. એ રકમ શ્રી. મણુકલાલ શુભાએ મેસર્સ ઝીણા કુટુંબ તરફથી આપવામાં આવેલી બંધેર કરી હતી.

લગ્ન

ડરબનના મેસર્સ એન. નારણ પ્રો. લીમીટેડના શ્રી. હરીભાઇ નાથા નારણ ના બાઇ શ્રી હીમતલાલના શુભ લગ્ન લ્યુક્સરટ્ટીઆટના સ્વર્ગરથ મોહનલાલ મેઠાણીનાં સુપુત્રી શ્રીમતી સરલાબેન સાથે સોમવાર તા. ૧૨મીના લ્યુક્સરટ્ટીઆટમાં થયાં. રવીવારની રાતે શ્રી. હરીભાઇ નાથા નારણે પોતાના બાઇ ના લગ્ન પ્રસંગની ખુશાલીમાં લોન્ડોન રટ્ટીટના મહાત્મા ગાંધી હોલમાં ટી પાર્ટીના ભવસે કર્યો હતો.

મરણુ નોંધ

શ્રી. એસ. બી. મહેડને ગયે અઠવાડીયે દોઢથી પોતાની એકની એક ટીકરીના એકના એક ટીકરાના અવસાનના શોકગ્રસ્ત બન્યા હતા. થોડાજ વખતપર તેમના બનેલીનાં અવસાનના અખર મળ્યા હતા. તેમના પર તેમની નાહુરસેત તખીલમાં ઉપરાઉપરી પડી રહેલા આ દુઃખરતી ધાંચોમાં ઇશ્વર તેમને ધીરજ અને હીમત બક્ષે અને સ્વર્ગરથના આત્માને ચિરશાંતી બક્ષે.

ડરબન અમરેતી રોડના સ્વર્ગરથ સોની વીરજી નથુના એકના એક પુત્ર શ્રી. પુરપોતમ વીરજી ગયે અઠવાડીયે મોટર અઠરમાતથી અશુચિતાબ્ધ અવસાન થયું. સ્વર્ગરથ પોતાની પાછળ પોતાના ૩૬ માતાને અને નિષ્કાને શોક કરતાં યુકી અર્થાં છે. ઇશ્વર તેમને ધીરજ અને હિમત બક્ષે અને સ્વર્ગરથના આત્માને ચિરશાંતી બક્ષે.

બેદાનીસમર્થના શ્રી. ડાબાભાઇ પ્રજીલાસ (ડી. પી. રતનજી) ના શુભ માતૃશ્રી જમનાબેન તા. ૧-૫-૫૨ સંવત ૨૦૦૮ ના ગૈયાપ સુદ સતેમ ને શુક્રવારે એથી વરસની વયે સ્વર્ગદામાં ગુજરી ગયાં છે. તેમની સદગતી અર્થે હવર્ષક્રિયા અને પ્રાર્થના શ્રી. ડાબાભાઈના યુકાગે મે તા. ૫, તા. ૭ અને તા. ૧૧મીના કરવામાં આવી હતી. માતાના પ્રવચાર્થે શ્રી ડાબા

ભાઈ તરફથી શનિકસ સંસ્થામાં "પુબ્લ કરુરુયા ગાંધી સ્મારક" કાળામાંથી પોન્નપેલી પાઠશાળાના નિભાવાર્થે પા. ૫ સંસ્થાના સંચાલકો ઉપર મોકલી આપવામાં આવ્યા છે. શ્રી. ડાબાભાઈ ને યજ્ઞેલી મહાન જોટમાં દીલસેજી દર્શાવનાર સવળા ભાઈ બહેનોને તેમજ આ પત્રદારા આભાર માને છે.

ચાલુ વર્ષના પંચાગ

૨૦૦૮ના ચાલુ વર્ષના

'ગુજરાતી' પ્રેસના

પંચાગ

કીમત શી ૫. ૩.

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ
Indian Opinion
P. Bag,
Phoenix.

દેશ નેતાઓની મદી રાખવા લાયક છબીઓ

સૌએ પોતાના ઘરમાં મદી રાખવા લાયક સુંદર આટપેપર ઉપર છાપવામાં આવેલી દેશ નેતાઓની છબીઓ.

- મહાત્મા ગાંધી. ૨
- પુ. કર્સ્તુરખા. ૨
- સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ અને પડીત નેહરુ સાથે. ૨
- શ્રી. અરવીંદ ઠોષ. ૨
- લેકની શી. ૧
- ચાર છબીઓ સાથે લેનારને શી. ૩-૬ પોસ્ટેજ સાથે.

c/o 'Indian Opinion'
 P. Bag, Phoenix.

વેચવાના પુસ્તકો

- નીતી નાસને માગે (ગાંધીજી) ૨ ૦
- "હીંદ સ્વારાજ્ય" ગાંધીજીના હસ્ત લીખીત છાપમાં અને એક છાપેલી ડાઇપ ઠોપી સાથે ૧ ૦
- આરોગ્યના ચાવી (ગાંધીજી) ૧ ૦
- અનાસકતી યોગ (ગાંધીજીએ નીતી છના કરેલો અનુવાદ) ૧ ૬
- સરદારનું જીવન ચરીત્ર ૧૩ ૦
- સરદારસાહેબનું જીવન ચરીત્ર ૧ ૦
- ધાલના તેર દીવસો (બાપુના શબ્દ પત્રના વિનયોભાષના પ્રવચનો) ૧ ૧
- સરદારનાં બાપજી ૧૨ ૦
- મારી જીવન કથા (નેહરુ) ૧૫ ૦
- હીંદી ડાયરી (ગાંધી) ૧૦ ૦
- જનતાના તાલ (અરધે સાવે) ૨ ૧
- ધરતીને માધાગે ૧ ૦
- સરદારના ભાષણોના સંગ્રહ ૧૨ ૦
- ચલિશોને સંદેશ ૪ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

બાળ ઉપયોગી સાહિત્ય

તમારાં બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો

પાંચ ચરિત્રોના સેટ	કોષમ સંગ્રહ	૨ ૦
આમાં પાંચ છત્રીલાલિક મહાન નરોના ચરિત્રો છે.	૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોના સેટ.	
કીમત ૧૦/-	કીમત પા. ૧-૦-૦	
૧૬ બાહીની ચટ્ટી	૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોના સેટ.	
	કીમત પા. ૨-૫-૦	
૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોના સેટ		કીમત ૧૪/-

કીશોર પ્રધાવલી	હીલી	૫ ૧
જી શરદાનાં ૧-પુસ્તકો	પીજી	૫ ૧
સેટ બીબાબી	બાણુ	૫ ૧
કીશોર પ્રધાવલી	બાળકોને બાંધવા	૧ ૦
જી પુસ્તકોનાં સુંદર વાલોગોના સેટની	ઈન્ડિયને પગે (નેટર)	૪ ૦
કીમત ૧૪ ૧	બાળવતાવળી	૩ ૦
કીમત ૨ ૦	ચપટી ધુળ	૩ ૦
૨ ૬	ચતુરની વાતો	૩ ૦
૪ ૦	જ્ઞાન ગોઠી	૨ ૦
૧ ૬	ભાભે	૫ ૬
૩ ૬	ખલ્લનાની શોધમાં	૪ ૦

Obtainable From:
'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

ચાલુ વાર્તા

બીલાડીની બેદી વાર્તા

પ્રકરણ ૮
બીલાડી પાછી ગુમ
ગતાંકથી ચાલુ

વિષ્ણુને લેડી કોચુદીને ઇન્સપેક્ટરે
રેનથી સુચના આપી હતી
તેથી કામે રાખ્યો હતો. આમે લેડી
કોચુદીને વિષ્ણુ ચેર નહોતો લાગ્યો.
તેમને જી ઠોકરા ગમતો હતો.
મહીનો સારી રીતે પસાર થયો.
વિષ્ણુ સંજના કામ પછી બાળકોને
મળતો અને વાંસળા આદી ચીજો
બનાવી તેઓને આપતો. બાળકો વાડી
માં અને લેડી કોચુદીને ત્યાં છુટથી
જતાં આવતાં. ત્રીકમ માળીને તે જરાય
મમતું નહોતું, પણ શેઠાણીના કુકમથી
ઠોકરાંઓને આવા રેતો અને વિષ્ણુ
માટે પશુ હમેશ કહેતો કે "એ ઠોકરાં
જ 'રાણી માસી' ને ચોરી ગયો
હોતો."

ફરી એક દીવસ અનુપમા રૂબ લઇ
એને ઘેર ગઇ અને બીલાડી માળીની
કેબરેખ નીચે રહી. બપોરના વિષ્ણુ
એ પડેલો મોઠો અને દુઃખી હત્યે ઠોકરાં
ઓને કહ્યું:
"રાણી માસી! આજે ફરી ગુમ
થઇ છે, અને પાછી પહેલાની જેમ
મારી સામેથી જ."

"તું શું કહેવા માગે છે, વિષ્ણુ?"
સુહૃદ્યે પૂછ્યું, અને કહ્યું "અમને
માંડીને વાત તો કર!"

"ઠીક સાંભળો," વિષ્ણુએ કહ્યું.
"હું પાંચરોની આસપાસની જગા
સાફ કરતો હતો અને તેજ દરમીયાન
'રાણી માસી' ગુમ થઇ છે."

"તને કેમ ખબર પડી કે એ ગુમ
થઇ છે?" રવીન્દ્રે પૂછ્યું.

"અનુપમાબેન આજે રૂબ પર હતો.
તેઓ સવારના દશ વાગે અમાં અને
હમથાજ જ પાછા આવ્યાં છે.
તેઓ આંતરે બીલાડીઓ નેવા ગયાં
અને તેઓએ બેનું કે 'રાણી માસી'
નથી.

"અજબ," અર્ધા ખોલ્યાં. અને
વિષ્ણુને પૂછ્યું. તે પછુ જોઇ ખરી કે
નથી?"

"હા મેં પશુ જોઇ."

"તું એમ કેમ માને છે કે તું પાંચરા
પાસે કામ કરતો હતો તે દરમીયાન
તે ગઇ છે? કદાચ તે પહેલાં પશુ
મઇ હોય?" સુહૃદ્યે કહ્યું.

"ના, તેમ નથી બન્યું," વિષ્ણુએ
કહ્યું. "ત્રણ વાગ્યાં થોડીક મીનીટ
ઓછી હતી તે લેડી સાહેબા અને
શીલાબેન બીલાડીને નેવા આવ્યાં
હતાં. ગઇ વખતે ચોરવા પછી
હમેશાં તેઓ એકાદ વાર બંનેને જોઇ
બાબ છે ત્યારે તે ત્યાં હતી."

"અને તું કહે છે કે અનુપમાબેન
ગેરહાજર હતાં ખરે?"

"હા! તે રૂબ પર હતો. માળી
ત્રીકમે લેડીને બીલાડીઓ બતાવી
હતી. અને ત્યારે હું ત્યાં જ હતો.
અને માળીએ લેડીને કહ્યું: "ચુલો
પેલી પાછળ છે તે પુછડીપર ગોળ
આછા રંગના ચકકરડાવળીને
'રાણી માસી' છે." આથી કહું હું
કે તે ત્રણ વાગ્યા સુધી ત્યાં હતી."

"અને તું ત્રણ વાગ્યાં તે હમથા
સુધી ત્યાં પાંચરાં પાસે હતો, અને
ત્યાં બીજુ કોઈજ નહોતું આવ્યું?"
સુહૃદ્યે પૂછ્યું.

"હા, હું જ ત્યાં હતો અને ગઇ
વખતની જેમ જ મેં બીજા કાછને
ત્યાં જતો નથી જોયો?"
"અનુપમાબેને કેવી રીતે બાબું કે
'રાણી માસી' ત્યાં નથી?" સુહૃદ્ય
જે આ બીનામાં પ્રુખ રમ લઇ રહ્યો
હતો તેને પૂછ્યું.

"તેઓ જ્યારે પાછા આવ્યાં તે
તરત માળી તેમને મળ્યાં અને કહ્યું કે
એક બીલાડીની તળીયત કાંઇક નરમ
લાગે છે. એમ કહી માળી તે બીલાડી
નેવા ગયો અને તેને તે બીલાડી અનુ
પમાબેનને બતાવી. પછી તેઓ બંને
તેને સુકવા પાંચરાંમાં ગયા અને બેનું
કે 'રાણી માસી' નથી."

"શું એ દરમીયાન માળી ચોરી
ગયો હશે?" વિષ્ણુ પૂછ્યું.

"ના હું તેમ નથી માનતો કારણ
મારી સામે માળી પાંચરાંમાં ગયો,
થોડીક મીનીટ અંદર હતો, અને
પછી બીલાડીને લઇ તે બહાર આવ્યો.
બારણું પણ બંધ હતું અને મેં કહ્યું
પાંચરાંમાંથી બહાર નીકળતું ન બેનું,"
વિષ્ણુએ કહ્યું.

બધા પ્રુખ વીચારમાં પડ્યાં. શેઠા
વીચાર અંતે સુહૃદ્યે વિષ્ણુને પૂછ્યું કે
"તું તારી મેજે પાંચરાં પાસે કામ
કરતો હતો?"

"ના, ના, હું મારી મેજે કાંઈજ
કામ નથી કરતો. માળી ત્રીકમ મને
રોજ જે કામ કહે તે હું કું છું."

"ગઇ વખતે પશુ પાંચરાં પાસે તું
હતો. આ વખતે પશુ ત્યાં હતો. ગઇ
વખતે અનુપમાબેન રૂબ પર હતો આ
વખતે પશુ રૂબ પર હતો. ગઇ વખતે
માળીની સંભાળમાં બીલાડીઓ હતી
અને એને જ જોઈ હતી કે 'રાણી
માસી' નથી અને આ વખતે પશુ
એમ જ હતું. એટલે કે ગઇ વખતના
જેવો જ બાબ આ પશુ બનાવ છે
એમ હું કહેવા માગું છું." પરંપરે કહ્યું.

"અને ગઇ વખતે મ મેં નહોતો
ચોરી અને આ વખતે પશુ મેં નથી

ચોરી," વિષ્ણુએ દીનતાથી કહ્યું.
"અમે પશુ નથી માનતા કે એ તારે
કામ છે," બીંદુએ કહ્યું.

"આ ઘણી બેદમરી ચોરી લાગે છે,"
સુહૃદ્યે કહ્યું અને તે કહેયો: "ચાલો
આપણે જરા પાંચરા પાસે તપાસ
કરીએ. તમને બધાને ખબર છે ને
કે ગઇ વખતે આપણને શું મળ્યું
હતું? વિષ્ણુએ બનાવેલ એક વાંસળા.
ઠીક જો બધુ જ ગઇ વખતે જેનું
બનાવ પામ્યું છે તો કદાચ એ વાંસળા
પશુ આપણને મળશે."

"શુભ ન બન," દક્ષાએ કહ્યું.
"એ તો અકસ્માત રીતે કેટલીક
ચીજો એમ બનાવ પામી છે."

"બલે," સુહૃદ્યે કહ્યું, "પશુ જો
ગઇ વખતની જેમ એક વાંસળા મળે
તો તો પછી એ અકસ્માત છે એમ
નહી માનો ને? એ ખાસ ચોક્કસ
ગોઠાવણી છે પછી માનવું જ પડશે કે.
ઠીક ચાલો જઈને જોઈએ."

પાંચ જણા પાંચરાં પાસે આવ્યાં.
ત્યાં કોઈ નહોતું. માળી "ચલે
બલ" પોલીસને મોલાવવા ગયો હતો.
અને અનુપમા લેડી કોચુદીને રીપોર્ટ
કરવા ગઇ હતી.

પાંચરાં પાસે જતાં જ સુહૃદ્યે
બતાવ્યું: "જ્યારે હું નહોતો કહેતો, એ
પેલી વાંસળા!"

સાચે જ એક વાંસળા પાંચરાંમાં
પડી હતી. વિષ્ણુ પશુ તેમની સાથે
આવ્યો હતો. તે આશ્ચર્ય પામ્યો.
"મારા કોટમાંથી કોઈકે લીધી લાગે
છે. હું તે દક્ષા માટે બનાવતો હતો."

"હા, અને એ પાંચરાંમાં સુકવામાં
આવી જેથી તારા ઉપર શકે બાબ."

સુહૃદ્યે પ્રુખ વીચાર કરતાં કહ્યું.
"આ વખતે પશુ આપણે કાઢી
લાઈએ," દક્ષાએ કહ્યું.

"હું નથી ધારતો કે આપણને
વખત મળે," સુહૃદ્યે કહ્યું. "આપણે
બહાર કાંઈક ચી-હો મળે તો જોઈએ."
બીંદુએ પાંચરાં પાસે જઈ સુકવા
માંડ્યું કે ગઇ વખતની જેમ
ટર પીન્ટાઇ નની વાસ આ વખતે
પશુ આવે છે કે કેમ, અને એક
બાજુ તેને ગઇ વખતના જેવીજ વાસ
આવી અને કહ્યું: "અહા! આટ-
લામાં ટરપીન્ટાઇનની વાસ આવે છે."

સુહૃદ્યે પશુ ત્યાં સુધી જોયું.
વાસ ઘણી ધેરી આવતી હતી.

"સુહૃદ્ય, આ પથર કાંઈક ચિન્હ
નહી મળ્યાવ એમ માતું છું." દક્ષાએ
એક નાનો રંગ લાગેલો પથર બતા
વતાં કહ્યું.

તેને તે પથર લઇ ખીસામાં સુકવો.
અને કહ્યું: "બલે ને રહ્યો." તેને
તે પર રંગ જોયો અને વિષ્ણુને પૂછ્યું
"વિષ્ણુ તું વાંસળા પાંચરા પાસે
રંગ લગાડતો હતો?"

"ના કહી નહી અને મેં તો આજો
રંગ લગાડ્યો પશુ નથી. હું તમારા

પાંચ જણા માટે જે સુકર રંગીન
વાંસળા બનાવવા માંડી છે તેને
હું બીજા રંગો લગાડું છું અને તે પશુ
દુર ગાડ નીચે બેસીને?"

એટલામાં ત્યાં કોઈકના પમલાનો
અવાજ આવ્યો. લેડી કોચુદી,
શીલાબેન, માળી તથા અનુપમા
ચાલતાં હતાં. તેઓએ પશુ પાંચરાંમાં
વાંસળા જોઇ અને અનુપમાએ તે
લેડીને બતાવી.

"એ શું છે?" લેડીએ કહ્યું.
માળીએ કહ્યું: "આ તો વિષ્ણુ બનાવે
છે તેમાંની એક વાંસળા લાગે છે. હું
જાણવા માગું છું કે તે અંદર કેવી
રીતે ગઇ?"

અનુપમાએ ખીસામાંથી ચાવી કાઢી
અને બારણુ ઉઘાડી તે વાંસળા લીધી.
"આ તે બનાવેલી વાંસળા છે
વિષ્ણુ?" લેડીએ પૂછ્યું.

વિષ્ણુ બીકનો માથો શીકેલો પડી
ગયો અને સમજ જ નહોતો રાકતો
કે બીલાડી કેવી રીતે ચોરાઇ અને કેવી
રીતે એ વાંસળા અંદર ગઇ.

"અમારે બધા માટે વિષ્ણુએ વાંસળા
બનાવવા માંડી હતી માસી," સુહૃદ્યે
કહ્યું. "અને આ વાંસળા તે બનાવતો
હોતો તે પડી ગઇ લાગે છે."
"પશુ એ અંદર કેવી રીતે ગઇ?
આશ્ચર્ય સાથે લેડીએ પૂછ્યું.

"શેઠાણી એ તો સાવ સહેલું છે."
માળીએ કહ્યું: "વિષ્ણુ અંદર ગયો હશે
અને બીલાડી કાઢી લઇ તે જતો હશે
ત્યારે તે વાંસળા પડી ગઇ હોવી
જોઈએ."

"આ પાંચરાંની આવી કયાં સુકવામાં
આવે છે તેની પશુ મને ખબર નથી"
વિષ્ણુએ કહ્યું.

"આવી સાધારણ રીતે અનુપમા
પોતાના કોટના ખીસામાં રાખતી,
કંઈના દીવસ હતા અને કોટની જરૂર
રહેતી અને જ્યારે રૂબપર તેજા
હોય ત્યારે માળીને ચાવી આપતા."

"મેં માળી મારા ખીસામાં સુકી
હતી. પશુ બપોરના થોડા તાપ હતા
એટલે કોટ મેં ગાડ પર ડીંગાલો
હોવાને વખતે આ ઠોકરાએ લઇ લીધી
હોવી જોઈએ. શેઠાણી હું તમને હમેશ
કહેતો આવ્યો છું કે આ ઠોકરાને
રાખી પરતાવાનો વારો આવશે. પોલીસ
ગુલખત પશુ....."

"અને તું અને ગુલખત શું કહે
છો તેની કશી પરવા નથી. આ વખતે
ગુલખતને બાજુએ રાખ, 'લેડી કોચુદી
એ માળીને સુપ કરી શીલાબેનને કહ્યું,
'ઇન્સપેક્ટર જનરલના પાંચરા પોલાવ
શીલાબ."

"બલે," કહી શીલાબેન કરવા મઇ,
અને લેડી-પશુ ગયા.

"હું ઇચ્છું છું જરૂર પડે ત્યારે
લેડીની જેમ હું પશુ બોલાં શકું."
સુહૃદ્યે કહ્યું અને માળી ગમ જોયું.

જનસંપર્કકર હોવાથી યુજીવંતરામ આળખા અને છેલ્લાઓ અને જોઈ ખુબ આશ્ચર્ય પામ્યા અને તે પણ છેલ્લા રાજ્યોને જોઈ આશ્ચર્ય પામ્યા.

વેલી ઘંસળી લેડીએ પોલીસને આપી અને બંધી હાજરત કહી નજીવાની. "આ વખતે તમને કશું નહયું છે કે?" છેલ્લાઓને "એવે નવું" એ પુછ્યું. "અમને એક નાનો વસ્ત્ર રંગ લખાડે લો અને વાંસ મળી છે." બીજીએ કહ્યું બીજીઓને આ બીજીની મુખાઈ લાગી પશુ શું યામ. "વાંસ!" શેની વાંસ પોલીસે કહ્યું "અને તું મને બે બનાવવા મગો છો કે કે એમ નહીં બનું. "અને તમે ખ્યાન માં રાખીને કે કામદાની બાબતમાં તમે માથું માર્યું" તો તમારે આશ્રતમાં બેસવું પડશે."

અને તે પોતાને કામે લાગ્યો. (અધુરું)

હોંદના ખખરો

બાબા સાથે યુદ્ધની સ્થિતિનો અંત

બવન'એન્ટ ગેઝેટમાં નોટીસદાર હોંદ સરકારે જાહેર કર્યું છે કે હોંદ અને બાબા વચ્ચે યુદ્ધની સ્થિતિનો એપ્રીલ તા. ૨૮મીથી અંત આણ્યો છે. નોટીસ નીચે યુજીવ. છે : જાહેર ને બાબા કરવામાં આવે છે કે હોંદ સરકાર (૧) બાબા સાથેના સહીય યુદ્ધનો છ વર્ષ ઉપર થઈ આવી ગયા છે એ વસ્તુ અને (૨) ઘણા એક મીન રાજ્યો તરફથી તા. ૮ સપ્ટેમ્બર ૧૯૫૧ના સેન ફ્રેન્સીસોમાં બાબા સાથે થયેલી સુલેહ સંધી તા. ૨૮ એપ્રીલ ૧૯૫૨ના અમલમાં આવી છે એ જોતાં હોંદે યુદ્ધનું છે હોંદ અને બાબા વચ્ચેની યુદ્ધની સ્થિતિનો તા. ૨૮ એપ્રીલ ૧૯૫૨થી અંત લાવવો. હોંદ સરકાર બનતી તાકીદે બાબા સાથે જુદી સુલેહ સંધી કરવા ધારે છે કે જ્યાં તેની અને બાબાની

સરકારની વચ્ચેના સંબંધ બાબા સાથે યુદ્ધ જાહેર થયું તે પહેલાં હતો તેવા ધુન:રચાપિત યામ.

સરકારી જાહેરાત યુજીવ યુદ્ધની સ્થિતિના અંત આવતાં હોંદ અને બાબા વચ્ચેના રાજકીય સંબંધ ધુન: યાજી થયા છે અને બનને દેશીમાં એક બીજાના એલકીઓ રહેશે, બાબા ખાતેના હોંદ સરકારના પ્રતિનિધિ એપ્રીલ તા. ૨૮થી હોંદના એલકીનું પદ ધરાવશે. તેની જ રીતે હોંદ ખાતે ના બાબા સરકારના પ્રતિનિધિ પશુ બાબાના એલકીનું પદ ધરાવશે.

હોંદના દરવાજા સો માટે યુલ્લા દુરમન માટે નહીં

એપ્રીલ તા. ૨૮મીના. કાકીયેંબ ખાતે બાબાજી કરતાં વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુએ કહ્યું કે હોંદના દરવાજા આપણા સ્વભાગ મીત્રોને માટે યુલ્લા છે શરૂ આ માટે નથી. સરકારનાં સંરક્ષણ, રાષ્ટ્રીય એક્ય અને અરસપરસ સમજૂતી પર તેમજે-ખાસ ભાર યુકયો. ચિનને વીધે સુચન કરતાં તેમજે કહ્યું કે હોંદનો એ દેશ સાથેના સંબંધ બે હબર વધે ઉપરનો છે પરંતુ તેમ છતાં એક પશુ વખત બેમાંથી એકે દેશે એક બીજા સામે યુદ્ધ નથી કર્યું. તેમજે કહ્યું કે આ વસ્તુ ઇતિહાસમાં અપુર્વ છે અને તે સૌએ ખ્યાનમાં લેવા જેની છે.

સીલોનખર શ્રી. નેહરુ

ત્રે કે (તા. ૧લી મે)ના નવિ દિલ્હી માં બાબાજી કરતાં વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરુએ સીલોનના હોંદીઓની મના વિકારના હોંદની માગણીનું સુચન કરતાં જુલુભ્યું હતું કે હું રપછ કરવા ઇચ્છું છું કે હોંદ એ સવાલનો સાંતી ભયો ઉજલ લાવવા ઇચ્છે છે. તેમજે આચા દશોની કે સીલોનની સરકાર આ સવાલનું સાંતીથી અવલોકન કરશે અને હોંદીઓને મંત આપવાનો હક આપશે કારણ તેઓ હોંદના નહી પરંતુ સીલોનના નામરૂકો છે.

સીલોનની સરકારે કરેલી જુલ તેની પાસે સુધરાવવાને બાબાજીની ઉપ-

ગ્રામ કરવાનો શ્રી. નેહરુએ વિરાધ કર્યો અને કહ્યું કે હોંદ કોષ પશુ તકરારનો ઉકેલ લાવવા શાહીવાદી રીતે આખાંર નહી કરે. હોંદ સીલોનને હમેશાં એક નહોના બાહ સમાન મજુતું આવેલું છે તે એટલા માટે નહી કે તે નહોના પડાથી દેશ છે પરંતુ તેણે હોંદનો સુધારો અને સંસ્કૃતિ સકથ કરેલા છે એટલા માટે. આપણે તેને પ્રેમથી અને કોષ વાર વિધિસર દ્યાબાધી અને વિરાધથી મનાવવાનું છે, લકાધથી નહી.

એશીયામાં હિંદની વગ

ધુનાઇડેઝ નેશન્સના મુખ્યમયક ખાતે ના હોંદના રયાધિ પ્રતિનિધિએ ટયુની સીયાની તકરાર બાબત એ સંસ્થાના સભ્ય દેશોના પ્રતિનિધીઓ પર લખેલા પત્રપર ટીકા કરતાં ત્રે તા. ૩ જીનું લંડનનું 'ડેલી ટેરફ' લખે છે કે : હોંદ બ્યારથી સ્વતંત્ર રાજ્ય બન્યું લારથી અંતર રાષ્ટ્રીય બાબતોમાં તે આગળ પડતો ભાગ ભજવી રહ્યું છે. એશીયાના ઘણા ખરા દેશો, જેઓને આજના અગ્ર કદી સાંબળવામાં આવતો નહોતો તેઓની વતી તે યોલી

રહ્યું છે અને પશ્ચિમે તેનું કહેવું ખ્યાન માં લેવું હકાપશુ બરેલું મળ્યો. યાજુ અકવારીયામાં હોંદીઓએ ધરિયાદ કરી છે કે ટયુનીસીયાની તકરાર એને-કાપર સુકવાની સલામતી સમીતીએ ના પાડી છે. તેઓને બધ છે કે મહા રાજ્યો માંના એકને તે અખવડ બરેલું થઇ પરે તે કારણથી તેની ચર્ચા કરવાની અનિ ય્હાથી ધુનાઇડેઝ નેશન્સના હેતુ અને આદર્શો માવો નરો તેઓની ફરિયાદ ને અંબીરતાથી ખ્યાનમાં લેવી જોઈએ. ધુનાઇડેઝ નેશન્સ એ પુર્વ અને પશ્ચિમ વચ્ચે સમજૂતીનું એક રયાન છે. શું આપણે અરથી ટુનીયાને બીજી અરથી થી લેખાંડી પડદાથી જુદી પાડી દેવા મગીએ છીએ. હાથર એ ન કરાવે.

નવાં પુસ્તકો

રાષ્ટ્રકાવ્યા ગ્રીબવા માટે હોંદીસ્તાની-ગુજરાતી કોષ થી. ૧-૦૦ માંધીજી અને સામ્યવાદ. ૩-૦૦ ઇસ્લામાનું સુવર્ણ યુગ. ૩-૦૦ દેશ દેશની લોક કથાઓ ૮ ૬ મળવાનું કેમલે આ ઓશીસ

બે અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ક્રીસ્તી ૧૯૫૨	હોંદ ૨૦૦૮	મુસલમાન ૧૩૭૧	પારસી ૧૩૨૧	મુગોલ ૬ મી.	સુવાસ્ત ૬ મી.
શુક્ર	૧૬	૧૬	૨૧	૧૭	૬-૩૫	૫-૦૯
શની	૧૭	૧૭	૨૨	૧૮	૬-૩૬	૫-૦૮
રવિ	૧૮	૧૮	૨૩	૧૯	૬-૩૭	૫-૦૭
સોમ	૧૯	૧૯	૨૪	૨૦	૬-૩૮	૫-૦૬
મંગળ	૨૦	૨૦	૨૫	૨૧	૬-૩૯	૫-૦૫
બુધ	૨૧	૨૧	૨૬	૨૨	૬-૪૦	૫-૦૪
ગુરુ	૨૨	૨૨	૨૭	૨૩	૬-૪૧	૫-૦૩
શુક્ર	૨૩	૨૩	૨૮	૨૪	૬-૪૨	૫-૦૨
શની	૨૪	૨૪	૨૯	૨૫	૬-૪૩	૫-૦૧
રવિ	૨૫	૨૫	૩૦	૨૬	૬-૪૪	૫-૦૦
સોમ	૨૬	૨૬	૩૧	૨૭	૬-૪૫	૪-૫૯
મંગળ	૨૭	૨૭	૩૨	૨૮	૬-૪૬	૪-૫૮
બુધ	૨૮	૨૮	૩	૨૯	૬-૪૭	૪-૫૭
ગુરુ	૨૯	૨૯	૪	૩૦	૬-૪૮	૪-૫૬

ગ્રોસરી મળવાનું ભરોસાપાત્ર મથક

JHAVER HIRA & CO.,
118 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાં
માંધીવડુ, કટાળ, હવન, ધુભની સામગ્રી અને લગ્ન મંડોની દરેક જોઈતી વસ્તુઓ મળશે.

માહોતોને સતોપ એવ અમારો મુદા મેખ છે. એકજ વખત મંખાની ખાત્રી કરો. પ્રાથ સારો અને યોજા બતી દેખાય નીચે મોકલવામાં આવે છે. કંઈ ઓહરો સી.જી. ડી થી મોકલવામાં આવશે.

Polishing with
SUNBEAM
is so easy!

Sunbeam...a boon to all house-wives...makes it *so easy* to keep the floors and furniture bright and attractive!

Effortlessly a *little* Sunbeam is spread over a *large* area to give that pleasing shine which lasts for days and days.

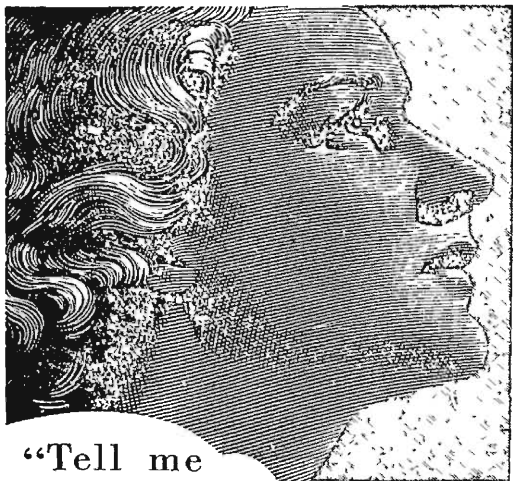
Sunbeam makes your home look clean and inviting!

**FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK**
Always ask for

**SUNBEAM
POLISH**

*Shines...
and shines...
..and shines*

5224

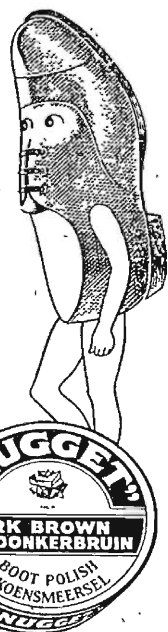
"Tell me
Doctor... What do you mean
by a safe antiseptic?"

To be called safe an antiseptic must be safe in several ways. It must be reliable, it must be gentle, it must be non-poisonous. It must help, not hinder, the natural processes of healing and repair. 'Dettol' the modern antiseptic, is a highly efficient destroyer of germs, but it works on the germs, not you. It is non-poisonous, pleasant, safe to have around.

DETTOL
THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LIMITED, P.O. BOX 1097, CAPE TOWN

"Nugget every day - that's how I keep my young looks."

Even though your shoes may look clean, never neglect the DAILY dose of Nugget. That's the secret that p-r-o-l-o-n-g-s the life of your shoes.

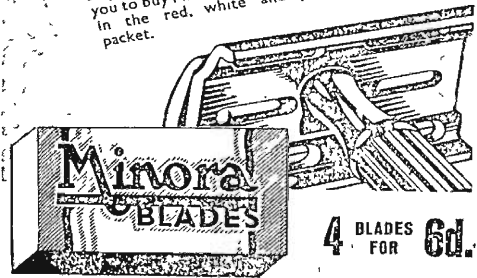
That's right Sir, it's the regular daily dose that does it"

"NUGGET"
DARK BROWN
DONKERBRUIN
BOOT POLISH
SCHOENMEERSEL

There's a Nugget Shade for every shoe that's made!

**MORE SHAVES
FOR
YOUR MONEY**

And better shaves too! Minora blades are made from the finest steel: they're sharp, they stay sharp and they last longer. At only sixpence for four blades, it pays you to buy Minora. Look for them in the red, white and yellow packet.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
 MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
 WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
 HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
 33 West Street, JOHANNESBURG.
 માર્સ્ટર બ્રધર્સ
 હાલસેલ મરચાન્ડસ એન્ડ હેટ્સ ઇમ્પોર્ટર્સ
 રેસમી તેમજ મુતરાઈ કાપડ, વુલન રસ્મ. પ્લાન્કેટ્સ—બેબી બાઈબી માટે
 નવ નવનો ગાલ, તેમજ ફેબ્રીકીટ ન્યોરવેટ, સાડીઓ
 વીગેરે માટે દુબારે ભાં પ્રથમ વખત કરવા બહામમુ છે
 33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
 ફોન : 33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29388.
P. HARGOVAN & CO.
 (PTY.) LTD.
 WHOLESALE MERCHANTS
 AND IMPORTERS.
 P. O. BOX 1250.
 1557 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
 TIMBER & HARDWARE MERCHANT
 & DIRECT IMPORTER
 Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
 Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
 brands paint or any other building material
 at reasonable price.
 Established 1907, NATHOO TABHA,
 107 Queen Street, Phone 24647.
 Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
 INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
 Importers & Exporters & General
 Commission Agents
 10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.
**Special attention is paid
 to indent orders**
Write To Us For Further Particulars.

PROPERTY
 If you are interested in selling or buying Property in any
 part of Johannesburg or Transvaal please contact:
K. J. TAVARIA
 7 Kort Street, JOHANNESBURG.
 Phone: 339859 or 228727.
 પ્રોપર્ટી
 જોહાનીસબર્ગ અથવા ટ્રાન્સવાલના ના કોઈ પણ ભાગમાં
 પ્રોપર્ટી વેચવી યા ખરીદવી હોય તો મળો:
 કે. જે. તવારીયા,
 7 કોર્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
 ફોન : 339859 અને 228727.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!
 બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોલરોમ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ,
 સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન ક્રોક્ચાયટ
 ભાવે ખરીદી શકશો. ભલે પધુરી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.
 —બોક્સ, ટેબલ અને ફીચન ફરેસર—
 ને દુબારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક દરમિયા તઈ-
 ચાર રહે છે. ગાજ વોક્સા બાવોના પ્રોઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
 આગલ વધારો.
L. MISTRY
 51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
 PHONE 33-4691. BOX 2526.

ધીરુભાઈ પી. નાયક
 વીમાનાં અને જનરલ એજન્ડ
 છ'કગી, આમ, ચોરી, હુલ્લક, અફરમાત, પ્લેટરલાસ, વિગેરે
 ના વીમા અંગે ઉતરાવી આપીએ છીએ.
 ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, રેવન્યુ કલેવીચરન્સ સર્ટીફીકેટ અને
 ઈમ્પ્રોવિશનને લગતી આબંતોમાં અચારી સલાહ લો.
 Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

તાજી ઉમદા ફરૂટ
 ડરખનનું આફુ ૧/૯ રતલ. મોટી કલીનું લસણુ શી. ૧ રતલ.
 મોળ ખાસકીટ ૧૧/- ડઝન. લાંબી અને સફરેર ખાસકીટ ૧૬/૬ ડઝન.
 પાન, ખાનર ભાવ, પાપડ ૮/૬ ૧૦૦. તથા વેરટ ન્યુસપેપર મળશે.
 ઠાક સાધ્ય બનાના, કાચા બનાના, પોચો પાઉનાપલ, ઝેનેરેલા રોલના
 ખાનર ભાવથી મળશે. દેશી શાકભાજીમાં દાલમાં યુવાર બીજા વેચણુ,
 શેકટાની સીંચ, તુરમા કુધી તથા લીલાં મરચા. ૭/૬ થી ૧૦/- સુધીનું
 શાકભાજી પારસલ
 પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. દરેક ભતનું કોળા મળશે:
A. KADER & Co., (PTY) LTD.
 WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
 P. O. Box 251. DURBAN.

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address: **KAPITANS BALCONY HOTEL,**
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANGHESTER TRADING

CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown
future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL' your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760. } Business 33-0711
JOHANNESBURG. } Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

વેબસાઇટ: મણીભાઈ સાથુભાઈ કારીબારનાથા.

દરેક ભાતની મોકાઈઓ, ચોખ્ખા ધીની તેમજ મોઢા મેવા,
મસાલાથી અને બનાવીએ છીએ.

અમારું 'વખજાએહુ' સુરતી હુચું મેવા, મમરા, માંડીયા, ભજ્યા,
પાતરા વિગેરે દરેક તાલ બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મોકાઈ ચોઈર પ્રમાણે ટુંક
વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

Bankers: BARCLAYS BANK (D. C. & O.)

Partners:
C. C. PATEL
L. B. PATEL
S. K. PATEL

L. B. & COMPANY
PHONE 429

Branches: P.O. Box 83, BROKEN HILL
P.O. Box 89, LUANSHYA

Telegrams and Cables: "CLOTHING"
P.O. BOX 93.

**NDOLA,
N. RHODESIA**

**WHOLESALE MERCHANTS AND
CLOTHING MANUFACTURERS**

Phone 53. Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

**Extensive range always carried in
the following:**

Silks; Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya, Northern Rhodesia.

BOOKS FOR SALE

Shri Aurobindo's Religious Books

HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2)	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

INDIAN OPINION.
P/Bag, Phoenix, Natal.

Proprietors :

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

CONVOY

Wholesale Clothing-Manufacturers
MANUFACTURERS
OF
MENS' TROUSERS,
SPORTS COATS
AND
SUITS.

Trade Enquiries to:
P.O. Box 541 — BULAWAYO
P.O. Box 156 — KITWE, N.R.
P.O. Box 7482 — JOHANNESBURG.
P.O. Box 541 — CAPE TOWN.
P.O. Box 4 — PORT ELIZABETH.
P.O. Box 739 — EAST LONDON.

CONVOY 1950 TRADE MARK

Convoy Garments Manufactured by:

Maxwell Clothing
Co. Ltd.

P.O. Box. 541, Phone 3786.
BULAWAYO.
Tel. Add. "CONVOY."

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)
P.O. Box 2197

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)
(Established 1927)

Premier Produce

Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG
Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI
Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Full range of men's and boys' khaki shirts and clothing.

In khaki gabs, tropicals.

DENTONA
SHORTS AND SLACKS
IN MOYE SHELL Regd.

TRADE ENQUIRIES
UNION OF S. AFRICA
DENTON TRADING CO.
JOHANNESBURG

Phone 34-4381

P.O. Box 3561

N. RHODESIA
FEIGENBAUM BROS.
BULAWAYO

Phone 2758

P.O. Box 354

BRITISH EAST AFRICA
VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD.
Trust Maunions

Phone 4010

NAIROBI

CONGO BELGE
H. J. HYMANS
ELISABETHVILLE

Phone 313

P.O. Box 157

MASHONALAND AND P.E.A.
W. F. NEUMAN
SALISBURY

Phones 2-1219/2-4924

P.O. Box 1492

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.

Phone 2410; Bulawayo, P.O. Box 427, Southern Rhodesia.